

INTERJÚINKBÓL

**Új ötletek
a győri
pártépítésben**

– Beszélgetés
Jakus Lászlóval

(5. oldal)

**Vöröskereszt:
sokrétű
feladatoknak kell
megfelelniük**

– Korom István,
a szegedi
Vöröskereszt
vezetője
nyilatkozik

(3. oldal)

**A Délhús csak
„szimatolt”**

**Kétszáz ceglédi
dolgozót
elbocsátanak
a Picktől**

– Golhovics Gábornak,
a szakszervezeti
bizottság elnökének
a gondolatai

(3. oldal)

**Az erdő faanyagot
termel, s javítja
a mikroklímát**

– Beszélgetés az
Állami Erdészeti
Szolgálat
kecskeméti
igazgatójával

(7. oldal)

**Hazánk felszabadulásának
60. évfordulója alkalmából
a Munkáspárt
ünnepi megemlékezést tart
2005. április 4-én, hétfőn
14 órai kezdettel
a Parlament melletti
József Attila-szobornál.**

**Ezt követően koszorúzás lesz
a Szabadság téri
Szovjet Hősi Emlékműnél.**

KOMMUNISTA SZOMBAT, KOMMUNISTA DÖNTÉSEK

ÜLÉSEZETT A KÖZPONTI BIZOTTSÁG

kenység kezdeményezője és tevékeny részese volt, amelynek célja a Munkáspárt politikájának megváltoztatása, a jelenlegi vezetés leváltása. Az elnökség a következő időszakban megbeszélésre hívja a Baranya megyei titkárokat, választó-

Soha ilyen várakozás nem előzte meg a Központi Bizottság ülést, mint március 12-én. Mindenki megértette, hogy a Munkáspárt sorsáról van szó. Bátran állíthatjuk, hogy a – tagság által megválasztott – Központi Bizottság kommunista tagjai megvédték a párt eszmei, politikai, erkölcsi, szervezeti és cselekvési egységét, betartva a demokratikus centralizmus elvét.

1. A KB ülése megmutatta, hogy van világos és végrehajtható program a párt válságának leküzdésére. Ezt a programot az elnökség, a párt elnöke terjesztette elő. E program mellett van a többség. A március 12-ei ülésen részt vevő 61 KB-tag közül 38 fő szilárdan ezt a politikát támogatja.

Az első lépcsőben állítsuk meg a pártfegyelmet további bomlasztását, zárjuk ki a pártból a pártellenzék vezetőit, és oszlassuk fel a pártellenzéki tevékenység egyik szervező központját, a Baranya megyei elnökséget. A KB határozott döntése erősítse meg a többség elszántságát és hitét, és mutassa meg a helyi szervezeteknek, hogy nekik is szembe lehet és szembe kell nézni azokkal, akik bomlasztják a pártot.

A második lépcsőben folytassuk le a Munkáspárt 21. Kommunista Kongresszusát. A kongresszus vessen véget az előző hónapok vitáinak és a párt közösen mondja ki: szervezett, fegyelmelt kommunista párt maradjunk, a munkásság pártja, nem folytatunk politikai együttműködést sem az MSZP-vel, sem pedig más párttal. A választásokon önállóan indulunk. A kongresszus kezdeményezze a tagságnak: változtassuk meg a párt nevét, nevünk is fejezze ki kommunista lényegünket.

2. A KB-ülés megmutatta, hogy a pártellenzéknek nincs programja a válság leküzdésére. A pártellenzék programja a párt felszámolásának programja. Egyértelmű az is, hogy ez a kisebbség programja. A március 12-i ülésen részt vevő 61 KB-tag közül 20 fő támogatta.

A pártellenzék minden képviselője felszólalt a KB ülésén. Mi a programjuk? Rendkívüli kongresszust összehívni, leváltani Thürmer Gyulát és a párt vezetését, megváltoztatni a párt politikáját. Akárhogyan is igyekeztek félrebeszélni, és mondjuk ki őszintén, hazudozni a KB ülésén, a Központi Bizottság tagjainak túlnyomó többsége számára világossá vált a szándékuk.

3. Világossá vált, hogy a pártellenzék nem tudja a párt jelenlegi vezetését elmozdítani, nem tudja a párt politikáját megváltoztatni.

Egyrészt, a KB-ban maximum 20 ember szavaz rájuk, a KB többségének egysége és elszántsága egyre erősebb, ezen az úton nem tud az ellenzék eredményt elérni.

Másrészt, a pártellenzék nem képes akarátát a párttagság mozgósítása útján sem elérni. Hiába fenyegetőznek az azl hónapok óta, hogy aláírásokat gyűjtenek és kikényszerítik az előrehozott tisztújító kongresszust, az aláírások mind a mai napig nem gyűltek össze.

A tanácskozás helyszíne: a Munkáspárt központjának helyet adó irodaház a budapesti Baross utcában

Harmadrészt, a KB megmutatta azt is, hogy a pártellenzék eszközei fogytán vannak. A KB ülésén már a kivonulás, az obstrukció eszközeihez folyamodtak. Az obstrukció, a kivonulás, a távolmaradás értelmetlen, mert a KB-ban így is többség van. A zárt ülés ellenére látványosan magnófelvételeket készítettek, fényképezgettek, helyükről többször felugráltak, bekiabáltak. Kultúremberhez méltatlan, pimasz magatartással botránnyat akartak provokálni. A KB többsége megőrizte hidegvérét, nem volt vevő a provokációra.

Negyedszer, a KB ülése utáni sajtóvisszhang jelezte, hogy a pártellenzék a polgári sajtó sem karolja fel. Kicsi a valószínűsége, hogy a KB egyértelmű döntése után a polgári sajtó még érdekesnek tartaná a pártellenzékét.

4. Be kell látnia mindenkinek, hogy ilyen helyzetben a pártellenzék tevékenysége már a saját maguk által megfogalmazott célokat sem szolgálja. Ez már a párt öncélú rombolása, pusztítása. Ezt különösen azoknak az elvtársaknak kellene belátniuk, akik magyarul igyekeztek a megmagyarázhatatlant. „Nem tudom, nem értem, hogy mi történik. Nincs információ. Nem tudom, mi a frakciózás.” Ilyen és hasonló kijelentések hangoztak el. „Ez csak személyes ügy, oldja meg az elnökség, szeressük egymást, mindenkire szükség van.” Ez volt a másik véglet, ami elhangzott. Az ingadozás, a magyarázkodás, a „dugjuk a fejünket a homokba-politika” sehova nem vezet, s objektíve, az egyén szándékától függetlenül a párt rombolását segíti.

Mi a feladat ezek után?

1. A Központi Bizottság feloszlatta a párt Baranya megyei elnökségét, tekintettel arra, hogy olyan frakciós tevé-

kerületi vezetőket, a párt tekintélyes személyiségeit. Levelet intéz minden megyei kommunistaóhoz. Megszervezi a Baranya megyei összehívott pártterületet és előkészíti az új megyei elnökség megválasztását.

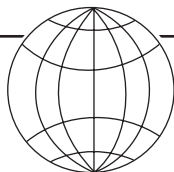
2. Bács, Somogy, Heves, Zala, Borsod kommunistáinak le kell ülniük, és végig kell gondolniuk: mi értelme van annak, hogy az általuk megválasztott megyei vezetők folyamatosan a Központi Bizottság többségi döntései ellen szavazzanak, nem hajlítják végre, vagy más módon közreműködnek a pártellenzéki tevékenységben. Mi értelme van? Ideje észrevenniük, hogy ezzel a pártnak is, önmaguknak is ártanak. Az említett megyék kommunistái akkor járnak el a párt érdekében, ha semmilyen formában nem támogatják ezentúl a pártellenzékét, és minden erejükkel a választási munkára koncentrálnak.

3. Minden megyében el kell mondanunk, meg kell magyaráznunk tagjainknak, hogy mi történt a KB március 12-ei ülésén. Minden megyében szembe kell nézni azokkal a tagjainkkal, akik nem akarják elfogadni a KB irányvonalát. Meg kell kísérelnünk meggyőzni őket. Ha nem megy, nincs helyük a pártban.

4. A Központi Bizottság véglegesen dönt a kongresszusi előkészületekről. Komoly szervezőmunkát igényel, hogy minden kommunista ott legyen Csepelen, a párt 21. Kommunista Kongresszusán, de megéri!

A Munkáspárt válsága még nem ért véget, de a Központi Bizottság március 12-én, ezen a kommunista szombat kommunista döntéseket hozott, s erőt adott mindazoknak, akik hisznek a kommunista párt jövőjében.

(Háttéranyagainkat a 4. oldalon olvashatják.)

EZ TÖRTÉNT a nagyvilágban

Március 9. Az orosz biztonsági szolgálat emberei megölték Aszlan Maszhadovot, a szakadár csecsenföldi fegyveresek főparancsnokát. A külföldi véleménye megoszlik arról, hogy ezek után gyengülne fog-e a csecsen ellenállás, vagy ellenkezőleg, egy radikálisabb új vezetővel inkább erősödik.

Március 10. Nem veszik elég komolyan a hátrahagyott fegyverek és robbanóanyagok okozta veszélyeket a világ kormányai – figyelmeztet a Landmine Action. A brit ügynökség jelentése szerint kilencven országban vannak hátrahagyott robbanóanyagok. A legtöbb ebből származó baleset Irakban, Koszovóban és Szudánban történik. Az ENSZ szeretné elérni a taposóaknák gyártásának leállítását és az érintett területek megtisztítását.

Március 11. Több mint tízezer Fiat-dolgozó vonult fel Róma központjában, munkahelye megmentését, állami garanciákat és fejlesztési pénzeket követelve. Az értékesítési nehézségekkel küszködő autógyártás hónapok óta hol az egyik, hol a másik olaszországi gyáregységét állítja le egy-két hétre, s küldi kényszerszabadságra a dolgozókat. Az olasz kormány nem akar újabb támogatást adni a torinói székely autógyárnak.

Március 12. Megérkezett Hágába a háborús bűnökkel vádolt, néhány napja lemondott koszovói miniszterelnök. Ramus Haradinaj egykori gerillavezért szerbek és kollaboráns albánok meggyilkolásával vádolja a nemzetközi törvényszék. Haradinajt, aki tagadja bűnösségét, megérkezésekor azonnal őrizetbe vették és a törvényszék fogdájaiba szállították.

Március 13. Az Egyesült Államok gazdaságának hetvenes évekbeli versenyképességi szintjén áll ma az Európai Unió – az Eurochambres Brüsszelben bemutatott tanulmánya szerint. Ezt mutatja az unió 64 százalékos foglalkoztatási aránya vagy például a kutatásfejlesztésre fordított összegek. Vezető európai értelmiségiek szerint viszont Európa már így is túlságosan elüzettedett és hamarosan egy nagy „szuperpiaccá” válhat.

Március 14. Több éves pereskedés után megállapodás született az amerikai kormánnyal a második világháború végén Nyugatra hurcolt és a katonai raktárakból eltűnt zsidó értékek ügyében. Az USA a kért kártérítés mintegy negyedét (25,5 millió dollárt) hajlandó fizetni, mely összeget a holokauszt túlélőit segítő szervezetek kapják Izraelben, Magyarországon, az USA-ban, Kanadában és Ausztráliában.

Március 15. Évente ötvenmillió dollárt kér a következő tíz évben a fejlett országoktól Afrika megsegítésére a brit kormány kezdeményezésére megalakult Afrika-bizottság. Számos afrikai vezető mellett hírességek, például Bob Geldof rockszár, több segélykoncert szervezője is tagja a bizottságnak.

Tíz EU-tagállamban népszavazás, tizenötben pedig a törvényhozás dönt a szervezeti alkotmányának az elfogadásáról. A hazai parlamenti pártok megkímélték a lakosságot a választás felelősségétől, mivel az országgyűlés december végén jóváhagyta az alaptörvényt, amit már a litván és a szlovén törvényhozás is elfogadott.

A huszonötök állam- és kormányfői által a múlt év október 29-én Rómában aláírt megállapodást a tagországoknak 2006 végéig kell ratifikálniuk. A 324 oldalas anyag, amelynek a mellékletei további 460 oldalt tesznek ki, lényegesen eltér az általában rövid és tömör nemzeti alkotmányoktól. Az alaptörvényekben általában nem vagy csak ritkán előforduló kifejezések viszont gyakran ismétlődnek. A „bank” 176, a „piac” 88, a „liberalizáció” vagy „liberális” 9, a „verseny” 29, a „tőke” 23, a „kereskedelem” 38, az „áru” 11, a „vallás” 13, a „terrorizmus” pedig 10 esetben szerepel a Giscard d'Estaing egykori francia elnök nevéhez kötődő szuperdokumentumban. A tervezet bizonyos részei másolatai a Nemzetközi Valutaalap és a Kereskedelmi Világszervezet statútuma egyes fejezeteinek, kiegészítve Bush elnök terrorizmussal kapcsolatos megállapításának az adaptálásával és a Vatikán elvárásaival.

A kormánypartok és az ellenzék többsége több országban az „igen” támogatja. Spanyolországban február 20-án tartották a népszavazást, ahol a szocialisták és a jobbközép

Szorítóban az európai alkotmány

irányzatú Néppárt egyaránt a jóváhagyás mellett kampányolt. Az „igen” 77 százalékos támogatottsága azonban csak a spanyolok 42 százalékának a véleményét tükrözi. A szocialdemokraták, a zöldek és a kereszténydemokraták a berlini parlamentben az alkotmány elfogadására fognak szavazni. Schröder kancellár határozottan elvetette annak a lehetőségét, hogy a lakosság népszavazáson döntsön az ország jövőjét is érintő kérdésekről.

Chirac elnök május 29-ére tűzte ki a franciaországi referendumot, amit széles körű társadalmi párbeszéd előz meg. Felmérések szerint a franciák 58 százaléka voksolna most igennel, a múlt év szeptemberi 69 százalékkal szemben. A jobbközép kormánypartok és a szocialista centrum határozottan támogatja az alaptörvény elfogadását. Laurent Fabius szocialista alelnök hívei, a kommunisták, a zöldek és különböző baloldali mozgalmak, valamint a szélsőjobboldali Nemzeti Párt viszont ellene vannak. A 35 órás munkahét megváltoztatása, a szociális „reformok” ellen az utóbbi hetekben kibontakozó hatalmas tömegmozgalom

tovább növeli a „nem” híveinek a számát. Felmérések szerint a Maastrichti szerződés 1992-ben történt 51:49 arányú jóváhagyásához hasonló szoros eredmény várható május 29-én Franciaországban. Marie-George Buffet, az FKP országos titkára a párizsi Le Monde-nak adott nyilatkozatában hangsúlyozta: a baloldali pártoknak világos alternatívát kell mutatniuk és „szakítani kell a Franciaországban és Európa más országaiban erőteljesebb neoliberais gazdaságpolitikával”. A kommunista vezető szerint az államnak a jövőben is biztosítania kell az oktatás, az egészségügy, a kutatás és a közszolgáltatások megfelelő működését. „Alkotmány-módosítással erősíteni kellene a képviselői demokráciát, ami biztosítaná a dolgozók és a szakszervezetek jogait a vállalatoknál”.

Több országban valamint az Európai Parlamentben élesen támadják a holland Frits Bolkestein, az EB belső piacokért felelős volt biztosa nevéhez fűződő tervet, amely közszolgáltatások liberalizációját és privatizációját irányozza elő. A német Helmut Markov, az EP Egyesült Baloldali Frakciójának a tagja szerint a parlamentnek el kell utasítania a Bolkestein-tervet, amelynek az elfogadását „tovább növelné a demokratikus deficitet Európában”. Markov hangsúlyozta, hogy a „közszolgáltatások átalakítása ügyében kizárólag az illetékes önkormányzatoknak kellene döntenieük”. Martin

Shultz, az EP szocialista frakciójának az elnöke azt mondta, hogy a „Bolkestein-program változatlan formában való jóváhagyása az európai szociális modell szétverését jelentené”.

A „nehéz” népszavazások most következnek. A tartós kormányválsággal küszködő Lengyelországban egyelőre az ellenzék van túlsúlyban, és az érvényességhez ötven százalékos részvétel szükséges. Nemcsak a cseh ellenzéki polgári demokraták és a kommunisták, hanem Václav Klaus államfő sem támogatja a nemzeti szuverenitást is korlátozó dokumentum érdemi módosítások nélkül való elfogadását. A Blair-kabinet csak jövőre, várhatóan utolsóként fogja megrendezni a referendumot. A közvélemény ellenkezése miatt még az euroövezetbe való csatlakozás kérdése sem kerülhetett napirendre Nagy-Britanniában. A dánoknak és az íreknek viszont már gyakorlatuk van az európai integrációval kapcsolatos szerződések elutasításában.

Az EU vezetői azzal fenyegetnek, hogy a „nem” bármelyik országban történő győzelme megbéníthatja a szervezet működését. A valóságban az esetleges elutasítást követő napon nem történik más, mint egy nappal korábban, és minden a korábbi megállapodásoknak megfelelően megy tovább. A sokak által bírált alaptörvény szövegét azonban újra kellene tárgyalni!

Lengyel Ákos

Pártközi csoport az EP-ben a vállalkozókért

Magyar kezdeményezésre március 9-én tartotta Strasbourgban első, alakuló ülését az az integroup, pártközi csoport, mely tevékenységének célja a kis- és középvállalkozások támogatását tűzte ki. Ez a csoport valószínűleg a legnépesebb, több mint száz tagja között valamennyi frakció képviseltette magát.

– Az unió területén 25 millió kis- és középvállalkozás fejt ki tevékenységet. Ők foglalkoztatják a munkaerő kétharmadát és produkálják a bruttó európai össztermék egyharmadát – nyilatkozta az alakuló ülés előtt Herczog Edit magyar EP-képviselő.

Elmondta, hogy a kis- és középvállalkozások legfőbb gondja a tőkeszegénység, a mobilitás és az információ hiánya. „Ők nehezebben jutnak el Brüsszelbe, különösen a kelet-európai vállalkozók” – magyarázta a csoport alakításának szükségességét a magyar képviselő. Kifejtette, hogy vannak tipikusan a kis- és középvállalkozásokra szabott területek: a textilipari tevékenység, a fodrász, optikus, szabó szakma, s köztük tartoznak a multinacionális

cégek beszállítói kapcsolatai is. Az integroup alakuló ülésén a jelenleg is kidolgozás alatt álló, egyelőre vitatott szolgáltatási irányelv volt a fő téma. A 300 000 magyar vállalkozó mintegy hatvan százaléka a szolgáltatások területén fejt ki tevékenységét.

A vállalkozók a bejegyzés helyének, az eredeti országnak az előírásai szerint végzik a szolgáltatást az EU egész területén. Ez az irányelv előnytelen a nyugat-európai vállalkozások számára, hiszen az újonnan csatlakozott államok vállalkozásai vonzóbb, alacsonyabb árakkal konkurenciát jelenthetnek. Ugyanakkor ez komoly lehetőség a magyar vállalkozók számára.

– Tudósítónktól

URUGUAY – IRÁNYVÁLTÁS?

Negyven év óta először fordult elő, hogy az uruguayi törvényhozás mindkét házában ugyanaz a párt szerzett többséget. Az pedig először, hogy ez a párt baloldali, és az ország új elnöke is hasonló beállítottságú. A politikai hovatartozás megjelölése azonban Dél-Amerikában eltér a mai európai ismérvektől: a jobboldali diktatúrák után, majd az USA látszatdemokratikus vezárlásai között a viszonylagos baloldaliság is előrelépés.

Tabare Vazquez elnök és a Széles Front nevű pártja az előző kormánytól egy fejlődésnek induló gazdaságot vett át: tavaly 12 százalékos volt a növekedés, de óriási, a GDP 90 százalékát kitevő adósságot is örökölt. Ezt a Nemzetközi Valuta-alapnak (IMF-nek) kell egyre gyorsabban törleszteni, mégpedig egyre kisebb újabb kölcsönök felvételével. (Feltéve, hogy a gazdaság továbbra is jól működik.) Ez az adósság bizonyos függőséget jelent az IMF mögött álló Egyesült Államoktól, tehát radikális külpolitikai szakítás nem várható.

Az adósság belpolitikai korlátot is jelent: a szakszervezetek jogos bérköveteléseit sem tudják teljes mértékben kiengedni. Emiatt máris támadják Danilo Astori gazdasági minisztert. Vannak Astorinál balosabbak is a kormányban, például a népszerű volt gerillavezér, José Mujica agrárminiszter, aki többet tenne a legszegényebkekért. Az új elnök azonban az adósságok törlesztése érdekében egyetért azzal, hogy egyelőre szűk keretek közé kell szorítani a szociális kiadásokat.

Tabare Vazquez

A változás elsősorban külpolitikai téren várható. Nem azonosulhatnak ugyan a radikális USA-ellenes Venezuelával, de a hatalmas szomszédokkal, a 160 milliós Brazíliával igen. Erre a Mercosur (Brazília, Argentína, Uruguay és Paraguay gazdasági közössége) nemzetközi keret is kínál. S az is biztató kezdett, hogy Vazquez elnök első lépése a március 1-jén történt beiktatása után az volt, hogy felújította Kubával a diplomáciai kapcsolatot, amelyet elődje szakított meg az USA utasítására 2002-ben.

P. L.

Pedagógusok a költségvetés módosításáról

Arra hivatkozott a Pedagógusok Szakszervezetének (PSZ) elnöke: már korábban megmondták, ez következik be! Mármost a leépítések terén. Így hangzott el azon a sajtókonferencián, amelyet március 7-én tartottak a költségvetési törvény meghozatala alkalmából az oktatási törvény módosítása során. Szinte túrheteren változásokat eredményezett az intézkedés.

Az idézett okból beadványban fordult az érdekvédelmi szervezet *Aáry Tamás Lajos*-hoz, az oktatási jogok biztosához, mivel az említett módosítás a tanuló, a szülő és a pedagógus számára az Alkotmányban és a nemzetközi szerződéseken biztosított jogok sérelmének veszélyét idézi elő.

Mohácson már károsodtak

Nos, e „paragrafusú” megfogalmazás azt tartalmazza, hogy a nevelési és oktatási intézményekben a vezetők és az alkalmazottak jelentős részét a korábban kötelezően előírt körből kiemelték és csupán ajánlottak minősítették! *Varga László*, a PSZ elnöke hangzott: elég régen vannak a pá-

lyán, s tudják, mit jelent az „ajánlott” minősítés a fenntartók számára. Leginkább azt a mai pénzsűkös világban, hogy drasztikus visszalépés, magyarul: megszüntetés következik a korábbi szabályozáshoz képest.

Máris kézzel fogható példát sorolt az elnök: Mohács városa 12 oktatási intézménye közül ötben az igazgatóhelyettesi, hatban pedig az ifjúságvédelmi felelős beosztását törölték a költségvetésből! Az előbbi törlés azt jelenti, hogy más jogszabállyal is ellentétben intézkedtek, ugyanis rendelet szabályozza, hogy az oktatási vagy nevelési intézményben a vezetői posztoknak mindig „funkcióban” kell lennie. Hiszen akár egy csőtörés adódik, vagy szélsőségesebb – remélhetőleg soha elő nem forduló – esetet te-

kintve, terrortámadás éri az intézményt, vezetőnek a nap minden szakában a helyén kell lennie! S nem akármilyen vezetőnek, hanem a ténylegesen kinevezettnek, akinek joga van felelősen intézkedni.

„Ez az abszurd elgondolás nem is burkoltan azt célozza, hogy a vezetőhelyettesi feladatot erre irányuló kinevezés nélkül 'alkalmi helyettesek' lássák el. Aligha szükséges magyarázni, mit ér az efféle kinevezés vagy 'megbízás', mondjuk, baj esetén jogszabályi (eljárásjogi) szempontból.” Magyarán: hogy lehetne felelősen intézkednie egy alkalmilag kinevezett helyettesnek?”

S itt nem csupán látszólagos érdekvédelemről van szó, hanem a működés, a felelősség, az intézmény rendjéről, esetleg sorsáról! Hová jut az oktatásügy, ha egyszerű pénzügyi, anyagi megfontolások irányítják a pedagógiai, intézményvezetői munkát?

Hogy csak a drogveszélyről szóljunk

Ha tetszik, ha nem – még demokratikus környezetben is – egyfajta hierarchiának, rendszernek működni, léteznie kell ahhoz, hogy az oktatási-nevelési intézet betölthesse társadalmilag fontos szerepét. És akkor kérdezzük, hogyan? A mohácsi eset bizonyítja, a fenntartó máris megtalálta a „takarékosági” lehetőséget, megszünteti a beosztást, mivel az csupán „ajánlott”.

S teszi ezt a fenntartó akkor, amikor az iskolai fegyveres társadalmi oka van, akár a családi veszélyeztetettséget tekintjük,

akár a médiumok kárhóztatta devianciát (amit maguk is előidézik agresszív műsoraikkal). Az iskolai nevelésnek, természetesen az ifjúságvédelemnek pedig kiemelt szerep jut a fiatalság életszerű magatartásának kialakításában.

Napjaink valós veszedelem a drog, a korhatár egyre lejjebb csúszik, már az általános iskolákat fenyegeti. Transzitországból célországgá lettünk – vagyis a drogbárók piacává silányította ifjúságunk környezetét a nemzetközi bűnözés. Az állami, illetve civil szervezetek nagy támaszként tekintik az iskolákat a küzdelemhez, ahol szakképzett pedagógus látja el az ifjúságvédelmi munkát. Különösképp, hogy az osztályfőnökök többsége mindössze néhány órában találkozik a saját fiatal közösségükkel, a drogprevencióra alig jut idő...

Mindezek pedig nem csupán társadalmi-bűnözési jelenségek, hanem az ifjúság egészségét is alapjaiban támadják. Bizonyosság erre egy debreceni felmérés, ahol 11 ezer középiskolást vizsgálva jutottak arra az eredményre, hogy az élvezeti cikkeknek köszönhetően magas a vérnyomásbetegségben érintettek aránya. *Hegedűs András*, a BM főosztályvezetője épp a bűnmegelőzéssel kapcsolatosan mondta el: a DADA-program mellett, *Ellenszer* címen szerveznek akciókat a jövőben és nagy szövetségesnek tekintik ehhez az iskolákat, az ifjúság egészsége, jó sorsa alakulásának érdekében.

Miről beszélnek hát a fenntartók az ifjúságvédelmi beosztás megszüntetése kapcsán?

Mártonfy Mihály

A DÉLHÚS CSAK „SZIMATOLT”

Kétszáz ceglédi dolgozót elbocsátanak a Picktől

Műszakváltás után a Pick Szeged Rt. előtti megállóhelyen nagyon sokan várakoznak. Feltűnt, hogy milyen csöndben vannak, nem szóltak egymáshoz, néztek maguk elé az asszonyok, férfiak, fiatalabbak és a középkorúak. Látszott Rajtuk, hogy feszültek, valamitől félnek. Aztán felszálltunk a Kecskésről érkező villamosra, s a pickes dolgozók egymás szavába vágva mondták bánatukat. Azt beszéltek ugyanis a gyárban, hogy hamarosan tulajdonosváltás lesz a cégnél, sok embert az utcára tesznek, akiknek a határozott időre kötött munkaszerződése a hónap végén lejár.

Tavaly októberben kétszáz dolgozót elküldtek, most ezernyolcszáz van a szegedi húsipari cégnél, s megint rotálják őket. Felhívókat tartják, hogy a tulajdonosok csak a maguk érdekeit nézik, s nem törődnek az itteni emberekkel, akik közül sokan régóta a Picknél dolgoznak, kellő tapasztalattal, rutinnal rendelkeznek. De a fiatalok helyzete is katasztrofális, mert ha elbocsátják őket, hogyan tudják fenntartani saját magukat és családjukat?

A dolgozók félelméről, napi rettegéseikről ezek után *Golhovichs Gáborral*, a szakszervezeti bizottság elnökével beszélgettünk.

– *Igaz a hír, miszerint Csányi Sándor OTP-vezér, a Délhús Rt. fő tulajdonosa veszi meg a Pick Szeged Rt-t?*

– *Leisztinger Tamás, az Arago fő tulajdonosa korábban többször bejelentette: ha alkalmas vevőt talál, aki az Arago számára kedvező vételárat ajánl, akkor eladja a Pick Szeged Rt-t. A Délhús állítólagos akciójával kapcsolatban beszéltem Kovács Károly vezérigaz-*

gatóval, aki azt mondta, hogy csupán hallomásból tud erről, de *Leisztinger Tamás* nem tájékoztatta, az Aragótól hivatalos értesítést nem kapott. Azt tudom, hogy egyszer voltak nálunk a Délhústól, körülnéztek, aztán egyebek nem történtek. Tehát eladásról, vételről, vagyis tulajdonosváltásról nincs szó.

– *Miért félnek a dolgozók?*
– Annyi bizonyos, hogy mint minden év elején, most is kevesebb a munkájuk. De a húsiparnál természetes, hogy januárban, februárban, márciusban csökken a termelés, aztán áprilistól kezdődik a hajtás.

– *Miből következettnek arra, hogy sokan az utcára kerülnek?*

– Tavaly nyáron a Pick eladta a Soproni Marhavágó Kft-t, novemberben túladott a Herz Rt-n és megszabadult a Szegedi Paprika Rt-től. Március végén

Vöröskereszt: sokrétű feladatoknak kell megfelelniük

A Magyar Vöröskeresztnek mindenütt vannak megyei szervezetei, melyekhez területi szervezetek tartoznak, Csongrád megyében Szegeden, Szentesen, Makón, Hódmezővásárhelyen és Csongrádon, valamint Kistelek és Mórahalom kistérségben látja el a feladatát. A több mint ötezer taggal rendelkező Szeged területi szervezet fogja össze az ötvenkét ifjúsági, lakóterületi és munkahelyi alapszervezetet, valamint két nyugdíjas vöröskeresztes klubot. Korom Istvánnal, a szegedi Vöröskereszt vezetőjével a területi szervezet működéséről, mindennapi tevékenységéről, s arról beszélgettünk, hogy Csongrád megye székhelyén helybéli feladatokat is végeznek.

– *Milyen tennivalókat lát el a Szeged területi szervezet?*

– Vannak olyan feladatok, amelyeket az ország valamennyi területi szervezete végrehajt, s olyan programok megvalósítása is napirendünkön szerepel, amelyek egyrészt a helyi igényből, szükségéből adódnak, másrészt kialakult hagyományuk van. Az országos kiemelt feladatok közé tartozik az önkéntes véradók szervezése. Csongrád megye és Szeged a véradás szervezésében országos szinten évtizedek óta az első helyen áll, tehát a legjobb, ami azt jelenti, hogy ezer lakosból nálunk mintegy nyolcvan, míg országos átlagban negyven-nyegenöt véradó van. A dél-alföldi régió, vagyis Bács-Kiskun, Békés, Csongrád megye a véradásszervezésben évek óta szintén az első helyen áll. Nagy hangsúlyt helyezünk a megbeszélésre, a többszörös véradók emléklapokat kapnak, amelyeket a városi ünnepeken vehetnek át. Országos program

még az elsősegélynyújtás vizsgáztatásának szervezése, ami nagyon lényeges, mert sikeres vizsga nélkül nincs jogosítvány. A Szeged területi szervezetünk is indít elsősegélynyújtó tanfolyamokat.

– *Hogyan segítik a hajléktalankat, s miként támogatják a rászorulókat?*

– Együttműködünk a szegedi Humán Szolgáltató Központtal, s a téli krízishelyzetben veszünk teafüvet, citromot, cukrot, margarint. Elvisszük a népkonyhára, ahol megfőzik a teát, elkészítik a margarinos kenyeret, s odaadják a hajléktalanknak. Szintén a humán szolgáltatókkal közösen működtetünk egy segélyhelyet, ahová a szegediek közül sokan adományként bevisszik a már nem használt holmijaikat, s a rászorulóktól ingyen kapnak ruhát, cipőt, nagykabátot, ami éppen van.

– *Mit adnak a nyugdíjasoknak?*
– Mindennapi életünkhöz régóta szervesen hozzátartozik a Kiskundorozsmán és a Rókus

városrészen működő vöröskeresztes nyugdíjas klub. Ennek az a jelentősége, hogy itt hetente egyszer rendszeresen összejönnek a vöröskeresztes nyugdíjas tagok, alkalmanként hetven-nyolcvan. Nem érzik magukat magányosnak, egy közösséghez tartoznak, beszélgetnek, teáznak és saját maguk programokat is rendeznek, például a nagymamák divatbemutatóját, farsangkor jelmezversenyt. A rókus klubban alakítottak egy énekkart, illetve népdalkört, ami azért is jó, mert hetente egyszer gyakorolnak és meghívják őket más nyugdíjas klubokba, ahova szívesen elmennek énekelni.

– *A fiatalokra is gondolkodnak?*

– Igen. A területi szervezetünk összefogva más alapítványokkal, intézményekkel és az önkormányzattal 1993 óta minden évben a városháza dísztermében ötszáz gyereknek karácsonyi ünnepséget szervez és ezen a hátrányos helyzetű családok gyermekei, valamint az állami gondozásban élő kislányok, kislányok kedves műsort láthatnak és ajándécsomagot kapnak. A területi szervezetünkön belül működnek ifjúsági vöröskeresztesek. Különböző programjaik vannak, például elsősegélynyújtó versenyeket rendeznek az általános és középiskolásoknak, valamint felnőtteknek. Az iskolák egészségnapot vagy -hetet szerveznek, s ennek keretében az ifjúsági vöröskeresztesek, akik elsősorban középiskolások,

egyetemisták, különböző programokat bonyolítanak le, például az AIDS-szel kapcsolatban előadást tartanak, önismerteti tréningeket vezetnek a gyerekeknek, vagy a vöröskeresztes történetéről, a véradás szervezéséről fórumokat tartanak. Egyébként a területi szervezetünkön belül ifjúsági tanács működik, amely összefogja, szervezi az ifjúsági vöröskeresztesek tevékenységét.

– *A szervezetük milyen intézményekkel tart szoros kapcsolatot?*

– Hét évvel ezelőtt Szegeden segítő kör jött létre, amelynek az a lényege, hogy a nagy karitatív szervezetek, mint például a Vöröskereszt, a Máltai Szeretetszolgálat, a Caritas, a Ferencsek, valamint az önkormányzat képviselői negyedévente összeülünk, egyeztetjük a szociális programjainkat, vagy ha krízishelyzet van (például télen) megbeszéljük, hogy ki mit tud vállalni a szociális problémák megoldásában.

* * *

A beszélgetés végén Korom István a munkájukkal kapcsolatban megemlítette, hogy a katasztrófa helyzetekben, például a tiszai árvízkor a segítségben a Vöröskereszt mindig az élen jár. Az úgynevezett kereső szolgálatuk működése is fontos, amelynek lényege, hogy ha valakinek külföldön van a hozzátartozója és nem tud róla, a Vöröskereszt segít a felkutatásban.

Tarnai

T. L.

KOMMUNISTA SZOMBAT, KOMMUNISTA DÖ

A Központi Bizottság üléséről

A Munkáspárt Központi Bizottsága március 12-én, szombaton ülésezett a párt központi székházában. Az ülésen a testület 67 érvényes mandátummal rendelkező tagjából 61 volt jelen. 6 fő betegség illetve egyéb okok miatt igazolta távollétét.

A testület ülését Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke nyitotta meg és a KB ügyrendjének megfelelően vezette. A Központi Bizottság először a munkarendjéről döntött; 47-en szavaztak amellett, hogy legyen zárt a testület egész ülése, 14-en erre nemmel szavaztak. A többségi döntésnek megfelelően a Központi Bizottság zárt üléssel kezdte meg munkáját. Vajnai Attila és mások különféle javaslatára az eredeti napirendi pontokat: 1. Határozati javaslat Vajnai Attila és Fratanolo János kizárására a Munkáspárt tagjainak sorából; javaslat a Baranya megyei elnökség feloszlására. 2. A Központi Bizottság határozata a Munkáspárt 21. Kongresszusáról 3. Tájékoztató a Munkáspárt 2004. évi központi gazdálkodásáról és a 2005. évi központi gazdálkodás irányelveiről.

Az első napirend vitájában – ami szünet nélkül a kora délutáni órákig tartott – 29-en szólaltak fel. A vitát mindvégig sikerült fegyelmzett mederben tartani annak ellenére, hogy Vajnai Attila és társai ügyrendi javaslatokkal, „kétperces vizontválaszokkal”, s más módon feszült légkört igyekeztek teremteni. Vajnai Attila a felszólítások ellenére mindvégig hangfelvételt készített a KB zárt üléséről, felszólalásában is különféle jogi lépésekkel fenyegetőzött.

A személyi kérdéseknél elkezdett szavazásnál a

levezető elnök névsorolvasás útján ismét ellenőrizte, hogy a KB-nak hány tagja van jelen, és megállapította, hogy 61 KB-tag jelen van.

Kozák András javaslatára külön döntöttek arról, hogy a Központi Bizottság név szerinti szavazással döntsön a határozati javaslatokról. Ezt 52 fő támogatta, 5 fő tartózkodott, 4 fő pedig nem vett részt a szavazásban.

A végösszavazás megkezdése után Vajnai Attila vezetésével 19 fő kivonult az ülésteremből, majd később – még szintén a szavazás közben – visszajött.

Vajnai Attila és Fratanolo János kizárása ügyében az alábbi módon történt a szavazás. A kizárást támogatta 38 fő, ellenezte 3 fő, tartózkodott 1 fő. Nem élt szavazati jogával: 19 fő.

A Baranya megyei elnökség feloszlásáról az alábbi módon történt a szavazás. A feloszlást támogatta: 37 fő, ellenezte 8 fő, tartózkodott 1 fő. Nem élt szavazati jogával: 15 fő.

(A név szerinti szavazásokat az alábbiakban külön táblázatban ismertetjük.)

Ezzel a Központi Bizottság a szervezeti szabályzatnak megfelelően érvényes többségi döntéssel meghozta a határozatait Vajnai Attila és Fratanolo János pártból való kizárásáról, illetve a Baranya megyei elnökség feloszlásáról (a határozatokat külön ismertetjük).

A Központi Bizottság, szünetet követően, folytatni kívánta munkáját. A pártból kizártak, nyilvánvaló provokatív célzattal nem voltak hajlandók elhagyni az üléstermet. A levezető elnök javaslatára ezt követően a testület ülését lezárták, s az elmaradt fontos napirendi pontok megtárgyalását a KB következő ülésére halasztották.

A Központi Bizottság tagjainak név szerinti szavazása

Ssz.	KB-tag	Megye	Vajnai Attila és Fratanolo János kizárása	A Baranya megyei elnökség feloszlása
1.	Alföldi Barna	Csongrád m.	NEM	NEM
2.	Balog Jánosné	Bács m.	nem szavazott	nem szavazott
3.	Balogh Alpár László	Békés m.	IGEN	IGEN
4.	Balogh Attila	Budapest	IGEN	IGEN
5.	Bánhegyi József	Békés m.	IGEN	IGEN
6.	Bársony Margit	Szolnok m.	nem szavazott	nem szavazott
7.	Bencsik Mihály	Szolnok m.	IGEN	IGEN
8.	Berki László	Nógrád m.	NEM	NEM
9.	Boros Ottó (hiányzott)	Vas m.	—	—
10.	Buda Péterné	Tolna m.	IGEN	IGEN
11.	Csikány Józsefné	Nótagozat	IGEN	IGEN
12.	Danhauser Sándor	Borsod m.	nem szavazott	nem szavazott
13.	Dávid István	Békés m.	IGEN	IGEN
14.	Edelényiné Nagy Mária	Hajdú m.	IGEN	IGEN
15.	Erdős Ferenc	Fejér m.	IGEN	IGEN
16.	Espár István	Fejér m.	IGEN	IGEN
17.	Farkas Gábor (hiányzott)	Vas m.	—	—
18.	Farkas Józsefné	Veszprém m.	IGEN	IGEN
19.	Ferenczi Miklós	Somogy m.	nem szavazott	nem szavazott
20.	Dr. Frankfurter Zsuzsa	Nógrád m.	IGEN	IGEN
21.	Fratanolo János	Baranya m.	nem szavazott	nem szavazott
22.	Hajdú József	Budapest	IGEN	IGEN
23.	Hász Mihály	Somogy m.	nem szavazott	nem szavazott
24.	Dr. Horváth Endre	Szabolcs m.	tartózk.	tartózk.
25.	Horváth Sándor	Szolnok m.	IGEN	IGEN
26.	Horváth Sándor (hiányzott)	Győr m.	—	—
27.	Hubáček Sándor	Komárom m.	IGEN	NEM
28.	Illés Imre	Veszprém m.	IGEN	IGEN
29.	Krájzlerné Ruda Erzsébet	Baranya m.	nem szavazott	NEM
30.	Karacs Lajosné	Elnökség	IGEN	IGEN
31.	Kerecsi László	Elnökség	IGEN	IGEN
32.	Kiss János	Békés m.	IGEN	IGEN
33.	Kollár Károly	Bács m.	nem szavazott	nem szavazott
34.	Kollár Pál	Budapest	IGEN	IGEN
35.	Kovács István (hiányzott)	Pest m.	—	—
36.	Kozák András	Budapest	IGEN	IGEN
37.	Kozma Imréné	Borsod m.	nem szavazott	NEM
38.	Kóhalminé F. J. (hiányzott)	Csongrád m.	—	—
39.	Dr. Kövér László	Borsod m.	nem szavazott	NEM
40.	Mendel Lajos	Pest m.	IGEN	IGEN
41.	Mészáros Endre	Heves m.	IGEN	IGEN
42.	Molnár Miklós	Borsod m.	nem szavazott	nem szavazott
43.	Mrva Ferenc	Borsod m.	nem szavazott	nem szavazott
44.	Nagy Attila	Nógrád m.	IGEN	IGEN
45.	Nagyvári László	Csongrád m.	IGEN	IGEN
46.	Pöttendi János	Baranya m.	nem szavazott	nem szavazott
47.	Sipőcz Sándor	Győr m.	IGEN	IGEN
48.	Szabó János	Hajdú m.	IGEN	IGEN
49.	Szabó Lászlóné	Nógrád m.	IGEN	IGEN
50.	Szabóné Farók Éva	Heves m.	nem szavazott	NEM
51.	Székely Péter	Elnökség	IGEN	IGEN
52.	Szemző Ferenc	Bács m.	nem szavazott	nem szavazott
53.	Szépe Ágnes	Zala m.	nem szavazott	nem szavazott
54.	Szerényi Béla	Heves m.	nem szavazott	nem szavazott
55.	Szöke János	Budapest	IGEN	IGEN
56.	Dr. Sztankó János	Fejér m.	NEM	NEM
57.	Szűcs Attila	Pest m.	IGEN	IGEN
58.	Tajcs Ferenc	Heves m.	nem szavazott	nem szavazott
59.	Thürmer Gyula	Elnökség	IGEN	IGEN
60.	Tóth András	Szabolcs m.	IGEN	IGEN
61.	Tóth István	Komárom m.	IGEN	IGEN
62.	Tóth Péter	Szabolcs m.	IGEN	IGEN
63.	Urbán Sándor	Nógrád m.	IGEN	IGEN
64.	Vajda János	Elnökség	IGEN	IGEN
65.	Vajnai Attila	Elnökség	nem szavazott	nem szavazott
66.	Valkó Magdolna	Tolna m.	IGEN	IGEN
67.	Dr. Vass József (hiányzott)	Zala m.	—	—

A KÖZPONTI BIZOTTSÁG HATÁROZATAI

Döntés személyi és szervezeti ügyekben

A Központi Bizottság megállapítja az alábbiakat:

1. Vajnai Attila, a Munkáspárt alelnöke és Fratanolo János, az elnökség tagja, a párt Baranya megyei elnöke 2004 őszétől több alkalommal szembehelyezkedtek a Munkáspárt Központi Bizottságának határozataival, a KB-határozatait nem csupán nem hajtották végre, de agítottak, szervezkedtek azok ellen.

2. Tevékenységükben alapvető változást jelentett a február 5-ei tanácskozás megszervezése. Ezzel olyan frakciós tevékenység szervezői voltak, amelynek célja a párt jelenlegi vezetésének leváltása, és ezzel együtt a párt politikájának megváltoztatása.

3. Vajnai Attila és Fratanolo János ezzel a tevékenységükkel súlyos kárt okoztak a Munkáspártnak, megsértették a szervezeti szabályzat alábbi pontjait:

● „A különböző szintű testületek által demokratikusan, többségi akarattal hozott határozatok a testület illetékességi területén minden párttagra, a kisebbségi véleményeket képviselőkre is kötelezők. A kisebbségi vélemények fenntartásával késleltetni, illetve akadályozni a határozatok végrehajtását, a párt, a cselekvési egység elleni súlyos vétéség.”

● „A Központi Bizottság határozatait minden párttag, alapszervezet és párt szerv számára kötelező érvényűek.”

● „A pártban politikai platformok és frakciók nem szervezhetők.”

A Központi Bizottság megállapítja az alábbiakat:

1. A párt Baranya megyei elnöksége 2004 szeptembere óta több alkalommal szembehelyezkedett a Központi Bizottság határozataival, olyan frakciós tevékenység kezdeményezője és tevékeny részese volt, amelynek célja a Munkáspárt jelenlegi vezetésének leváltása, a párt politikájának megváltoztatása.

2. A Baranya megyei elnökség ezzel megsértette a szervezeti szabályzat alábbi pontjait:

● „A különböző szintű testületek által demokratikusan, többségi akarattal hozott határozatok a testület illetékességi területén minden párttagra, a kisebbségi véleményeket képviselőkre is kötelezők. A kisebbségi vélemények fenntartásával késleltetni, illetve akadályozni a határozatok végrehajtását, a párt, a cselekvési egység elleni súlyos vétéség.”

● „A Központi Bizottság határozatait minden párttag, alapszervezet és párt szerv számára kötelező érvényűek.”

● „Az elnökségek feladata, hogy működési területére alkalmazza a Központi Bizottság érvényes határozatait, s meghatározza az ebből adódó konkrét helyi feladatokat, majd segítse, irányítsa és ellenőrizze azok végrehajtását.”

● „A pártban politikai platformok és frakciók nem szervezhetők.”

3. A Központi Bizottság ennek alapján a Baranya megyei elnökséget feloszlatja.

4. A Központi Bizottság megbízza a párt elnökségét: szervezze meg a Baranya megyei örszervezet pártterkezetet és készítse elő az új megyei elnökség megválasztását.

5. A Központi Bizottság felszólítja a párt minden Baranya megyei tagját: a Munkáspárt fegyelmzett, kommunista tagjaként végezzék munkájukat, tartsák be és tartassák be a párt szervezeti szabályzatát, munkájukkal és példamutatásukkal segítsék a Munkáspárt politikájának megvalósítását. Határozottan lépjenek fel mindenki ellen, aki kezét emel a Munkáspártra, nem hajtja végre a párt Központi Bizottságának döntéseit, és megsérti a szervezeti szabályzatot.

Részletes indoklás:

● 2004 szeptembere-októbertől folyamán a Baranya megyei elnökség több alkalommal elítélte a Központi Bizottság szeptember 18-ai határozatát, amelyben a párt – két kongresszus között – legmagasabb vezető szerve elítélte Vajnai Attila tevékenységét. A Baranya megyei elnökség a KB-határozat elutasítására, a Központi Bizottság

4. A Központi Bizottság a fentiek alapján Vajnai Attilát és Fratanolo Jánost a Munkáspárt tagjainak sorából kizárja.

Részletes indoklás:

2005. február 5-én Szolnokon tanácskozást tartottak, amelyen részt vett négy megye vezetője, valamint Vajnai Attila és Fratanolo János elnökségi tagok. A tanácskozás résztvevői rendkívüli tisztújító kongresszus összehívását, a párt vezetésének leváltását, a párt politikájának megváltoztatását követelték. A tanácskozás résztvevői ezzel durván és egyértelműen a Központi Bizottság január 22-ei határozata ellen szervezkedtek. A KB határozatában kimondta, hogy 2005 júniusában választási kongresszust, 2006-ban, a választások után tisztújító kongresszust tartunk. A tanácskozás résztvevői, köztük a Baranya megyei elnökség álláspontját terjesztették a pártban, sőt a polgári sajtó elé tárták. A szolnoki tanácskozás nem más, mint a párt politikája, a Központi Bizottság döntése elleni szervezkedés, frakciózás, amit a szervezeti szabályzat a leghatározottabban tilt.

2005. február 26-ára a Baranya megyei elnökség a Somogy megyei elnökséggel együtt Kaposvárra tanácskozást hívott össze, amelynek célja tisztújító kongresszus összehívása, az országos „elnökség szinte folyamatos, a Munkáspárt szervezeti szabályzatával ellentétes tevékenysége elleni közös fellépés”. Ebben vezető szerepet játszott Vajnai Attila és Fratanolo János.

Budapest, 2004. március 12.

elleni fellépésre biztatta a megyei kommunistákat.

● 2004. november 3-án aláírásgyűjtési kampányt hirdetett rendkívüli tisztújító kongresszus összehívására, arra hivatkozva, hogy ez a tagság joga. A tagságnak valóban joga van erre. A megyei elnökség által elindított politikai kampány, a hírlevelek kiadása, a párt más szervezeteinek horizontális gyöközése azonban semmi más, mint az aláírásgyűjtés köré szervezett frakciós, pártellenes tevékenység.

● 2004. december 8-án a Baranya megyei elnökség elutasította a Munkáspárt elnökségének és megyei elnökeinek közös, kompromisszumos javaslatát, miszerint a megyei elnökség vonja vissza a rendkívüli tisztújító kongresszus összehívására tett kezdeményezést, állítsa le az aláírásgyűjtést, Fratanolo János maradjon az országos vezetési tagja, a párt koncentrálna erejét a választásokra.

● A Baranya megyei elnökség 2004 őszétől Hírlevél elnevezéssel rendszeresen kiadványt jelentet meg, amelyet terjeszt a Munkáspártnak, sőt a polgári sajtóban is. A kiadvány a Központi Bizottság 2004 őszén hozott határozatai ellen agít. Emellett útszéli hangon támadja a párt vezetését, a Munkáspárt elnökét. Ezt a szervezeti szabályzat a leghatározottabban tiltja.

● 2005. február 5-én Szolnokon tanácskozást tartottak, amelyen részt vett négy megye vezetője, köztük a Baranya megyei elnökség több tagja, élükön Fratanolo Jánossal. A tanácskozás résztvevői rendkívüli tisztújító kongresszus összehívását, a párt vezetésének leváltását, a párt politikájának megváltoztatását követelték. A tanácskozás résztvevői ezzel durván és egyértelműen a Központi Bizottság január 22-ei határozata ellen szervezkedtek. A KB határozatában kimondta, hogy 2005 júniusában választási kongresszust, 2006-ban, a választások után tisztújító kongresszust tartunk. A tanácskozás résztvevői, köztük a Baranya megyei elnökség álláspontját terjesztették a pártban, sőt a polgári sajtó elé tárták. A szolnoki tanácskozás nem más, mint a párt politikája, a Központi Bizottság döntése elleni szervezkedés, frakciózás, amit a szervezeti szabályzat a leghatározottabban tilt.

● 2005. február 26-ára a Baranya megyei elnökség a Somogy megyei elnökséggel együtt Kaposvárra tanácskozást hívott össze, amelynek célja tisztújító kongresszus összehívása, az országos „elnökség szinte folyamatos, a Munkáspárt szervezeti szabályzatával ellentétes tevékenysége elleni közös fellépés”.

Budapest, 2005. március 12.

DÖNTÉSEK

MUNKÁSPÁRT

A Központi Bizottság március 12-ei ülésének szavazásairól személyi és szervezeti kérdésekben

Vajnai Attila már a KB-ülés napján az interneten és a polgári sajtóban olyan nyilatkozatokat tett, amelyekben megkérdőjelezte a KB döntéseinek érvényességét.

De nézzük csak, mi állapítható meg a tények alapján:

1. Érvényes és legitim volt a szavazás, mert a személyi kérdésekről elkezdett szavazásnál a KB-tagok több mint kétharmada ott volt (61 fő), s a szavazás közben, tehát nem a szavazás előtt távoztak, így nem a szavazástól voltak távol. Nem éltek szavazati jogokkal.

2. A KB 61 tagja, így a „pártellenzék” is részt vett az ülés munkájában: javaslatokat tettek, felszólaltak, indítványoztak. A többség által elfogadott napirend megtárgyalásában vettek részt, tehát ott voltak. Nagyon jól tudták, hogy miről van szó, tudták mihez szólnak hozzá, az érdekeiknek megfelelően, világosan és érthetően állást foglaltak, tehát ott voltak.

A szavazás megkezdésekor ők is letették a voksukat, tehát jelen voltak. Akkor tehát érvényesült a szervezeti szabályzat elvárása a személyi kérdések megtárgyalásánál. (A KB határozatképes, ha tagjainak (...) személyi kérdéseknél kétharmada jelen van. A Munkáspárt szervezeti szabályzata IV. fejezet, Központi Bizottság 6/a. pont.)

A lényeg: nem azt mondja a szervezeti szabályzat, hogy a személyi kérdések csak akkor dönthetőek el, ha a szavazásban a KB-tagok kétharmada szavaz, hanem azt mondja ki, hogy „kétharmada jelen van”. A döntéshozatalig vezető út egy folyamat: 1. napirend elfogadása, 2. előterjesztés, 3. vita, 4. szavazás. Ebből az következik, hogy a határozatképeség nem csak az effektív szavazási percre vonatkozik.

3. Mi volt a helyzet most? Jelen volt a személyi kérdéseknél a kétharmad KB-tagság? Jelen voltak. Felszólaltak. Sőt, még a szavazásról, a szavazás módjáról szóló döntésben is részt vettek. A szavazás módjáról határozatot fogadtunk el, ami kötelező minden KB-tagra nézve. Tehát a távolmaradók léptek fel a szervezeti szabályzat ellen, amely kimondja, hogy egy „határozat kötelező érvényű, ha azt a határozatképes központi bizottsági ülésen jelen levő tagok több mint fele támogatja.” (Szerv. Szabályzat IV. Központi Bizottság 6/a. pont utolsó mondata.)

Kérem e levelet felolvasni szíveskedjétek vagy tudomásul venni a 2005. 03. 12-ei központi bizottsági ülésen.

Sajnos egészségi okokból maradok távol e fontos és sorsunkban döntő KB-ülről. Nagyon lerántott a lábamról az influenza.

Nyilatkozat

Kérem a Tisztelt KB-ülést, hogy távollétemben vegye figyelembe az akaratomat. A postai úton részemre is eljuttatott KB-anyag egyértelművé tette számomra azt az állásfoglalást, amit sajnós jelenlétemmel szavazás formájában nem tudok kinyilvánítani. A KB állásfoglalása szerint Vajnai Attila és Fratanolo János párttagok frakciózásba kezdtek a Munkáspárton belül. Ezt az állásfoglalást jól körüljárva, a szervezeti szabályzatban foglaltak szerint és az Érd, Százhalombatta, Diósd Területi elnökséggel és tagjaikkal egy részével megvitattva megalapozottnak tartom (tartjuk). Így ha a KB álláspontja az, hogy e két tagunkat zárjuk ki a pártból és ezt szavazásra bocsátja abban a formában, hogy a fent említett két tagunk frakciózásba kezdett a párton belül, akkor szavazatomat a kizárás mellett teszem le.

A Baranya megyei elnökség feloszlátása ugyanezen okok miatt legitimitását veszítette és a KB álláspontja a Baranya megyei elnökség feloszlátása, akkor e szavazati állásfoglalásban is igennel szavazok.

Kérem állásfoglalásomat távollétemben figyelembe venni. U. i.: E két párttagunkkal szemben személyes ellentétem nincs és nem ez motivált a döntésemben. Pusztán a száraz tények, és pártunk szervezeti szabályzata és a KB-határozatok juttattak erre az elhatározásra.

Érd, 2005. 03. 11.

Köszönettel:

Kovács István
KB-tag

Új ötletek a győri pártépítésben

Jakus László, a Munkáspárt győri szervezetének huszonéves elnöke már számtalanszor bizonyította, hogy fiatal csapatával együtt képes új, s főként eredményesen megvalósítható ötletekkel előállni. Most a hagyományos pártépítés megreformálását tűzték ki célul. Erről kérdeztük őt.

– A párt győri szervezetébe folyamatosan lépnek be fiatalok. Mi ennek a titka, és miért gondolták, hogy mégis változtatni kell a módszereiken?

– A Munkáspárthoz mostanában csatlakozó s csatlakozni kívánó fiatalok főként a személyes ismeretségi körükből kerülnek ki. Ezek a fiatalok általunk ismerik a pártot, és miattunk lettek kíváncsiak a párt munkájára. Természetesen, miután megismerték a Munkáspártot, szívesen csatlakoztak ők is. A győri fiatalokat tömörítő Ifjúsági Pártcsoporthoz hónappal ezelőtt ülésezett, s ott az a vélemény alakult ki, hogy ez a fajta pártépítés nekünk lassú. Jóval több fiatalra van szükségünk, s nem csak a saját ismeretségi körből. Úgy döntöttünk, hogy több fronton is erősíteni fogunk, és emellett meg kívánjuk szőlíteni az egyetemi, főiskolai hallgatókat is.

– Milyen módszerrel tesztelték mindezt?

– Az egyik idősebb győri párttagunk, Sárossy elvtárs ötletét vettük alapul, majd azt átdolgozva, modernizálva elindítottunk egy filozófiai klubot, amelyre főiskolai hallgatókat hívtunk meg, s melyet a Széchenyi István Egyetem egyik filozófianára, dr. Boros István vezet.

– Múlt időben beszéltek. Már volt összejövetele a klubnak?

– Igen, Markó Gábor elnökhelyettes szervezésével sikerült február 22-én megtartanunk az első összejövetelt, amelyet ezentúl havonta rendezünk meg. A klubról még azt érdemes elmondani, hogy filozófiai beszélgetésként hirdetjük, melynek jelmondata: „Gondolkodom, tehát vagyok”. A két győri egyetemen plakátoljuk ki. Az első beszélgetés témája: „A demokrácia fejlődése (az ókortól napjainkig) és fejlődési lehetőségei” volt. Boros tanár úr 25 perces előadása után jó kedélyű, mély filozófiai beszélgetés alakult ki, rengeteg ötlettel, kérdéssel.

– Milyen egyéb témákat terveztek?

– A teljesség igénye nélkül: Modernizálható-e a kommunizmus?, Megállítható-e a globalizáció?, A nyugati és a keleti kommunista mozgalmak összehasonlítása, Szakadék a társadalmi osztályok között, Mai magyar politikai kultúra, Társadalmi változások jövőképe, Modernizált gazdaság (avagy a megreformált kommunizmus) Kínában stb.

– Mitől lehet vonzó ez a klub a hallgatóknak?

– A témáktól, melyeket a tanár úr és a munkáspárti fiatalok ötleteiből raktunk össze, s főként az előadótól. Dr. Boros István hihetetlenül népszerű a hallgatók körében, szívesen látogatják az óráit.

– Gratulálók az ötlethez. Milyen egyéb módon kívánjátok erősíteni a pártépítést?

– Mivel fiatalokról van szó, ezért nem szabad elfelejteni, hogy nekik vannak más igényeik is. Egy ismerősünk felajánlotta, hogy minden hónapban szervezhetünk egy bulit a baráti társaságainknak ingyen az általa üzemeltetett szórakozóhelyen. Ezt

Jakus László

mi ki is használjuk, és minden ismerősünket elhívjuk ezekre az alkalmakra, ahol beszélgetünk, táncolunk, jól érezzük magunkat. Természetesen a beszélgetések folyamán megemlítjük azt is, hogy tagjai vagyunk a Munkáspártnak. Most már elmondhatom, hogy egyre többen szimpatizálnak a párttal. Jó, hogy ezeket a bulikat meg tudjuk tartani, mert így nem csak egy ismerősünkkel tudunk erről beszélgetni, hanem mivel 30-40 emberről van szó, nagyobb közösségben is hirdetni tudjuk a politikai véleményünket, hovatartozásunkat. Az ide eljövő fiatalok egy nagyon összetartó csapatot látnak, hiszen ezeket az összejöveteleket felhasználjuk arra is, hogy a fiatal párttagjaink névnapját, születésnapját megünnepeljük. Természetesen a párttagjaink részére a bulin kötelező például az elvtárs megszólítás.

– Fontos ez?

– Igen, mert a fiatalok általában idegenkednek az előző rendszertől. Ha a közbeszédbe be tudjuk vinni ezeket az apróságokat, s nem tekintik már idegennek, negatívnak, akkor elkezdnek érdeklődni iránta, és jobban meg akarják ismerni a pártot is.

– A pártépítéskor csak a fiatalokat szólítjátok meg?

– Természetesen nem szeretnénk, ha azt hinnék rólunk, hogy csak a fiatalokat tartjuk a párt számára értékes embereknek. Számunkra legalább olyan értékes a középvagy vagy az idősebb korosztály is. Mivel fiatalok vagyunk, ezért inkább a fiatalokhoz tudunk szólni, velük értünk szót. Itt Győrben egy érdekes folyamat indult be, amely talán segít nekünk más korosztályok megszólításában is. Egyre több MSZP-s érdeklődik a pártunk iránt, mivel nekik a szocialista párt nem elég baloldali. A népszavazáskor nagyon sok MSZP-s felkeresett, s a támogatásáról biztosított bennünket. Most, hogy láthatóan egyre jobban épül a győri szervezet, már sok szocialista gondolkodik az átlépésen, sőt már lépett is át. Sikeres tárgyalásokat folytatott több érdekvédelmi szervezettel, melyek vezetőinek egyike be is lépett a pártba. Ezzel egy fontos társadalmi réteg egyik helyi vezetőjét tudhatjuk a pártunk tagjának. Elmondhatom, hogy ezekkel a programokkal, tárgyalásokkal tizenöt éve nem látott mértékben nőtt a társadalmi beágyazódásunk, kapcsolatrendszerünk Győrött.

– Tudósítónktól

Emlékezzünk a felszabadulásra!⁴

Cikksorozatunkkal kísérletet teszünk arra, hogy felvázoljuk azt a pályát, melyet a nagyhatalmak tettek meg az első világháborút követő békeszerződésektől a második világháború befejezéséig. Ezzel kívánjuk bemutatni a két nagy világgégés közötti logikai összefüggéseket és emlékezzünk hazánk és a világ fasiszmus alóli felszabadulásának hatvanadik évfordulójára.

A második világháború kapujában

A történelem legdrámaibb válsága kezdődött, amikor a New York-i tőzsdén 1929. október 29-én mélyrepülésbe kezdett a részvények árfolyama. A válság általános lett: mindenekelőtt az ipart érintette, de a már korábban gyengélkedő agrárvilágot is magával rántotta. Tülszemelési krízis volt: szélesedett a kínálat és a kereslet közötti szakadék.

A háborút követő válságok és forradalmak arra készítették egyes államokat, hogy önkényuralmi módszerekkel biztosítsák a tőkés rend fennmaradását. A sort Magyarország nyitotta meg, mely a Tanácsköztársaság megdöntése után fehérterrorral, majd szélsőséges diktatúra bevezetésével állította vissza a nagytőke-nagybirtok hatalmát. Horthynek 1920. március 1-jén történt kormányzóvá választásával megkezdődött a fasisztoid keresztény-nemzeti kurzus kiépítése. (Ebben az antant nyújtott segítséget.) A megalázó trianoni békeszerződés felülvizsgálata vált Horthyék külpolitikájának legfőbb törekvéssé. Ezt a koncepciót Apponyi Albert így fogalmazta meg: „A békekonferencián nem sokat értünk el, de jogainkat nem adjuk fel... Idővel a békét korrigáljuk.” Ennek érdekében a magyar vezetők olyan hatalmak felé orientálódtak, amelyek segítséget adtak a revízióhoz. Előbb Olaszországban, majd 1933 után Németországban látták azt az államot, mely a maga sérelmeinek orvoslásához szövetségest keresett, s melynek árnyékában realizálhatták önnön célkitűzéseit. Az elképzelés sikeresnek látszott: a két bécsi döntés (1938, 1940) meghozta a revízió első lépéseit.

A történelmi Magyarország felámszításának reménye Hitlerhez láncolta hazánkat. Mindehhez katonai háttérrel kívántak biztosítani a nagy fegyverkezésel (győri program, 1938).

A békekötések során kisemmisített Olaszországban magasba csaptak a nacionalizmus lángjai.

Ez és a munkásság megmozdulásai Mussolini fasiszta diktatúrájának karjaiba kergette (marchia su Roma, 1922) az olasz burzsoáziát. A Duce nagyhatalmi ábrándokat szövögetett: a római birodalom nyomdokaiban kívánt járni. Ki akarta szélesíteni afrikai jelenlétét és hegemoniára törekedett a Földközi-tenger térségében. De szemet vetett Jugoszlávia egy részére is.

Az 1933-ban hatalomra jutott nemzetiszocializmus megnövelte a háborús veszélyt. A Führer ugyanis nyíltan kijelentette: törekvése az „életér meghódítására Keleten és a Kelet kíméletlen elnémetesítésére” irányul. Gyors ütemben megindította Németország felfegyverzését, a hadiipar felfuttatását – megismerve a versailles-i békeszerződés katonai vonatkozásait. Ebben segítséget kapott az an-

tantól, amely remélte, hogy a náciak a faltörő kos szerepét fogják játszani a Szovjetunió megsemmisítésében.

A Weimarch fejlesztése 1934-ben 1,9 milliárd márkát költöttek, 1938-ban már 18,4 milliárdot. Németország 1933-ban kilépett a Népszövetségből, 1935-ben elfoglalta a Saar-, majd 1936-ban a Rajna-vidéket. 1938-ban bekövetkezett Ausztria bekebelezése (Anschluss), az 1938. novemberi müncheni csúcsstalálkozón pedig a nyugatiak (Chamberlain, Daladier) hozzájárultak Csehszlovákia feldarabolásához. Mindezt abban a hitben, hogy Németország mielőbb felvonul Sztálin ellen.

A legagresszívabb nagyhatalmak – kihasználva a nyugatiak passzivitását (benemavakozási politika) – sorra realizálták imperialista elképzeléseiket: Olaszország 1935-ben elfoglalta Etiópiát, Japán 1931-ben, majd 1937-ben támadást indított Kína ellen. Ezek az események a második világháború előjátékai voltak. A Szovjetunió – látva a helyzet súlyosbodását – ajánlatot tett a kollektív biztonság (az antifasiszta hatalmak összefogása) megteremtésére. A Nyugat azonban ekkor még nem kívánt a Szovjetunióval összefogni Németország ellen.

A háborús politika felerősödésében szerepet játszott az 1937-es gazdasági válság is. A piacok és nyersanyagforrásokért folyó harc a fokozottabb fegyverkezés útjára vitte a nagyhatalmakat, amelyek csak egy háborúban láttak megoldást.

Amikor a német vezérkar eldöntötte, hogy a kezdő lépéseket nem a Szovjetunió ellen teszi meg, hanem Nyugat-Európát igázza le (hogy annak gazdasági potenciálját kihasználhassa), Moszkvának ajánlatot tett egy meg nem támadási szerződés megkötésére.

Tanulva az első világháború tapasztalataiból, nem akart kétfrontos hadműveletet folytatni. S a Szovjetunió elfogadta a javaslatot, mert időt akart nyerni a felkészüléshez. Így született meg 1939. augusztus 23-án a Ribbentrop–Molotov paktum. Noha a polgári politikusok, hadtörténészek többsége elítéli Sztálint az egyezség megkötése miatt, a szovjet diplomácia rugalmassága átmenetileg elhárította a szocialista ország feje fölé a viharfelhőket.

Hegedűs Sándor

Kit támogasson az állam?

Néhány héttel ezelőtt az egyik hazai szakszervezeti konferencián szóba került a szakszervezeteknek az egyházakhoz hasonló mértékű állami támogatásának lehetősége. Egy ismert napilap a hír kapcsán arról is tájékoztatót, hogy a szakszervezeti konföderációk jelenleg mintegy hatszázmillió forintot állami finanszírozásban részesülnek, amelyet azonban csupán meghatározott kiadásokra lehet fordítani.

Jómagam támogatnám a kormányzati körökben is ismert jövőbeli elképzelést, több okból is. Egyfelől fontos lenne

a bérből és fizetésből élők érdeképviseletének oly mértékű anyagi segítyezése, amelynek révén a szakszervezetek nemcsak hatékonyan és szervezetten tudnának fellépni a dolgozók érdekében, hanem a legkülönbözőbb szociális juttatásokban is képesek részesíteni a rászoruló munkásokat.

Másrészt a szakszervezetek sokkal inkább rászorulnak az államra, mint a történelmi egyházak: míg például a római katolikus vagy a református egyházak több évszázadra visszanyúló szellemi monopólyhelyzettel, illetve komoly anyagi

háttérrel bírnak, addig ma a szakszervezeti mozgalom és a dolgozói érdekvédelem anyagi és működését tekintve sincs túl rózsás helyzetben. Sőt: a keresztény-nemzeti kurzust és vele az egyházakat előtérbe helyező jobboldali irányzatok tettek lehetetlenné a munkásépviseleti fórumok munkáját, így éppen hogy ezen mozgalmaknak lenne az is jövőbeli feladatuk, hogy a jobboldali áramlattal szemben szervezeti és eszmeileg is ellensúlyt képviseljenek. Ehhez azonban erős anyagi háttérre lenne szükség.

B. Deák András

Társadalom kicsiben

Szeretem nézni a tévében a vetélkedőket. Nem csak azért, mert próbára tehetem a tudásomat és tanulhatok új dolgokat, hanem azért is, mert érdekes képet adnak a mi kis országunkról, társadalmunkról. Például megfigyelték, hogy az egyikben, ahol tízen versenyeznek a „székbe ülésért”, a lehetséges játékosoknak csak mintegy negyede-ötöde nő? Pedig biztos nagyobb arányban jelentkeznek a játékosok. Csakhat így is majdnem minden második bejutó a nők közül kerül ki – gondolom, ezért „rendezik” így. (Akár a középiskolákban. Ott is egyre jobban eltolódik a nemek aránya, úgyhogy sok helyen már azt tervezik, hogy szigorúbb követelményeket állítanak a lányok elé a felvételen. Ugyanakkor a nőknek sokkal többet kell nyújtaniuk, hogy elismerjék a teljesítményüket, például egy munkahelyen.)

Visszatérve a vetélkedőkre: mintha a kérdések egyre könnyebbek lennének, a játékosok mégsem boldogulnak, sokszor a saját szakterületük is kifog rajtuk. A harminc-nyolcvan év körüli „doktorurak” (ahogy az egyik játékvezető nevezi a diplomásokat a többiek „per József vagy Marika” megszólításával szemben) gyakori tájékozatlansága, bizonytalankodása, „kisformátumúsága” azt az érzést kelti az emberben, hogy nem olyan értékű ma már egy egyetemi végzettség Magyarországon, mint régebben. Lehet, hogy a tömeges bejutási lehetőség a színvonal rovására ment?

Azt is érdekes volt látni, amikor az egyik műsorban ismert emberek (színészek, előadóművészek, riporterek) vállalkoztak a megmértetésre. A reflektorfényben élők a vetélkedőben is szerepet játszottak, nem találták a helyüket, és többnyire butábbnak mutatkoztak a hétköznapi szereplőknél. Szomorú, hogy manapság ők sok ember példaképei.

Halmi Ágnes
Budapest

Élet és halál kérdése...

Halál, kegyelet, temetkezés: a korábban tabunak számító téma manapság egyre gyakrabban kerül szóba! A temetkezési szolgáltatást 15-20 éve hazánkban zömmel gazdasági társasági formában nyújtják más közszolgáltatásokhoz hasonló módon. Más kérdés, hogy ezen cégeket a települési önkormányzatok – vagy azok vagyonkezelő társaságai – alapították, illetve egyes részfeladatokat „szervezték ki” (ahogyan angolosan mondják: outsourcing módjára) vállalkozásokhoz. Ez a fajta vállalkozás voltaképpen „tuti tippnek” számít egészen addig, ameddig az önkormányzat bizalma fennmarad. Ilyen módon kiderült, hogy a korábbi önkormányzati-tanácsi tulajdonú mozikhoz vagy gyógyfürdőkhöz hasonló módon akár a temetkezésből is lehet profitot termelni, gazdasági értelemben tehát a taburól lehullott a lepel...

A mai rohanó, globalizált világban szinte valamennyien ki vagyunk téve egy-egy pszichoszomatikus betegségnek, amelyek mind-mind pszichikai tünetekkel kezdődnek, de végzetes folyományuként könnyen elérkezhetünk mi, élők is az utunk végére. Érdekes tehát akár a temetőben, akár a munkahelyen, akár otthon olykor-olykor önvizsgálatot végeznünk, és egyáltalán nem szegény gondjainkkal pszichológushoz, ideggyógyáshoz vagy pszichiáterhez fordulni! Ha gyógyszerrel és/vagy gyógyhatású készítménnyel szediük, alaposan fontoljuk meg a reklámok szlogenjeit: „kérdezze meg orvosát, gyógyszerészt”. Egynél több készítmény – legyen szó receptköteles vagy vény nélküli – igenis kölcsönhatásokat okozhat, ezért szorítsuk le minimumra ezzel kapcsolatos kockázatainkat. Ne vezessünk autót téli útviszonyok között, ha ehhez nem vagyunk hozzászokva, s előre érdemes megfontolni annak, aki iszik: vezet-e? Ebbe a csapdába sétálnak bele szombatoként a diszkóból autóval távozó fiatalok is, nem is beszélve a drogfogyasztásról, amely mindennapos témaként szerepel a sajtóban.

Külön tanulmány tárgya lehetne a hospice, amely daganatos betegek végstádiumának orvosi-pasztorális-pszichológiai gondozását jelenti, s valljuk meg, Magyarországon igencsak gyermekcipőben jár. Szintén „más lapra” tartozik az eutanázia kérdése, létezhet-e egyáltalán kegyesnek mondott halál, amely egy másik tabutéma leomlásával egyidejűleg világszerte a viták összttüzében szerepel. Egy dologban konszenzus látszik kialakulni, nevezetesen a donorok szervfelajánlása tekintetében, hiszen a biotechnológia és a molekuláris biológia korszakában ilyenkor is az életre, pontosabban egy másik életre kell fókuszálnunk.

Tehát, bár sok tekintetben nálunk is kevesebb már a tabutéma, bőven van még teendőnk.

Gellért Andor Tamás

Az ügynökügy igazi rejtélye

A többszöriösen is kompromittálódott kormánykoalíciónak kapóra jött a mostanában felkapott ügynökügy, amellyel el lehet terelni a figyelmet az ország legégetőbb politikai problémáiról. Persze, nem mellékes az sem, hogy az ügy – látszólag – kitűnő alkalmat kínál a legvéresebb sajtú fideszes vagy liberális honatyáknak a megdöntött szocialista rendszer bemocskolására, ezzel pedig saját politikai hitvallásuk és gyakorlatuk „igazolására”. A tömegtájékoztató szintje minden csapjából ömlik a szitok, a megvetés a besúgórendszer egykori működtetőire. Időnként felcsendül az a költői kérdés is az ügynökcsámcsogók száján, hogy hogyan „aljasodhattak le” egyesek (s mint láthatjuk, meglehetősen sokan...) annyira, hogy engedték az „aljas” szervezők akaratának. Hallgatva ezeket a megatallalásokat, én egyre határozottabban mást kezdek rejtélyesnek tartani ebben az ügyben.

A múlt rendszer „gyereke” vagyok, s mint ilyen, én is lehettem volna „besúgó”, de nem voltam, így nem önvédelemből fejtem ki az alábbi „különvéleményemet”.

Soha nem kedveltem a besúgókat, a besúgás „intézményét” sem, így én sem költöttem rögtön dicsőhymuszt az egykori ügynökökről, de elkezdtem gondolkodni a dologról. Abból indultam ki, hogy valami szörnyű dolog történik itt: polgártársaink ezreinek okoznak lelki gyötrelmeket, egykori énjükkel való meghasonlást pellengérré állításukkal – s néhány „apró” kö-

rülmeny az „aljasság” vádjának felülvizsgálatára kényszerített. Először is: bár az aljasság bélyegzőjét a beszervezettek (és főleg a beszervezőkre) sütik, az érintettek nagy száma miatt nagyon közel kerülnek ahhoz, hogy nemzetünk egységét, vagy legalábbis nagy részét aljasság nevezék (ez egyébként tőlük nem is hatna meglepetésként: néhány éve ugyancsak habzó sajtú fideszesek nevezték hazafiatlannak azokat, akik nem viseltek nemzetiszíntű kokárdát a fiatal „demokratáink” által akkor felvetett kérdésben való egyetértés jeleként). Ez pedig fölöttebb kockázatos viselkedés.

Aztán. Elvakult jobboldalnak kell valakinek lennie ahhoz, hogy fel se tudja tételezni annak lehetőségét, hogy a beszervezettek jóhiszeműségéből, urambocsá’ esetleg meggyőződésből is fogadhatták el adat-szolgáltatói megbízatásukat és tettek eleget annak – abból a meggyőződésből, hogy azzal szocialista hazánk (azon keresztül a maguk) érdekét (is) szolgálják, melyet – benne a kommunista vezetők – szerettek, tiszteltek. Józanabb fejjel belátnák, hogy a jobboldali vesztély valóban létezett, mint azt oly sok minden (‘56 végkifejlete, a Szabad Európa Rádió, a CIA felforgató propaganda-vekenysége, legkézzeljáróbban pedig a rendszerváltás ténye önmaga) bizonyítja, ami ellen minden eszközzel fel kellett lépni. Az ügynökügy buzgó firtatói azonban kétségkívül olyan emberek, akiknek a szocialista haza nem jelentett semmit, sőt,

akik a felforgatókat is bizonyára melegen üdvözölték. A szocialista haza azonban e jelző nélkül is hazájuk volt, s ma, amikor hazánk idegen mamut-cégek gyarmatává vált, igazán elgondolkozhatnánk azon, hogy tényleg annyira eltévedő volt-e a „besúgás” (amellyel éppen ezt akarták megelőzni), mint amilyenek ők állítják. Ha pedig nekik ez sem fáj, akkor legalább ne ítélkezzenek azok felett, akik jóhiszeműségből vállalták a feladatot (bár ezt a fideszes Kövér úrtól és az egész burzsoá sajtótól származó és onnan táplált gyűlölehangulat közepette, ma valószínűleg nem merik nyíltan megvallani). Már csak azért se, hogy ne terelődjön rájuk az igazi rejtélyt alkotó gyanú, vagyis, hogy ezen fideszes (és más) uraknak talán csak vagonuk határáig terjed a haza.

Elismerem, hogy mindez csak a szép elmélet, amely mögött esetleg kettétört életpályák vagy más emberi tragédiák jelenhetnek a valós, sokkal komorabb valóságot. Az ügynökök megbízatásuk elvállalásának feltételül (legalábbis elméletileg) kikötötték a feltételt, hogy adataikat nem fogják tényleg aljas célok eléréséhez, mondjuk emberek elbocsátásához alapul felhasználni – az a kérdés, hogy ezt megtették-e. Akárhogy történt is, az egész ügyben legfeljebb a szocializmus egyik gyermekbetegségét kell látnunk, s nem hagyhatjuk, hogy emiatt emberek ezrei szenvedjenek (ha nem tételezzük fel rosszindulat a részükről).

Petik János, Balassagyarmat

Márciusi teendő a házikertben⁸

A flakonos védekezés a gyümölcsfák védelmére is jó. Ez esetben kályhacsőszerűen toldjuk össze az e célra előkészített flakonokat s azt húzzuk a termőfák ágaira úgy, hogy a végállású flakon kupakját nem vesszük le. Különösen a még kevés termésrel terhelt kis méretű fákat célszerű így védelemben részesíteni. Ez esetben sem kórokozóktól, sem pedig kártevőktől nem kell védeni. A burák felrakása előtt azonban jónak tartom az egyszerű permetezést előbb réz-, majd pedig kén tartalmú szerek valamelyikével. Azok ugyanis a biotermesztésben is engedélyezettek. A hónap folyamán válik esedékessé a második télvégi permetezés ugyanezen szerekkel s az első permetezésnél is alkalmazott *Agrallal*.

A zöldségfélék között is egyre több ellenálló fajtával találkozunk. Am nem feledjük, hogy a külföldi eredetű fajták nem minden esetben tudják azt nyújtani, amit a hazájukban, ezért válasszuk inkább a hazai nemesítést, szintén ellenálló fajtákat. A szükséges ismereteket a vetőmagos tasakokon feltün-

tetik. Ezekon kívül az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet által vizsgált fajtákat érdemes megtermesztésbe vonni, illetve kipróbálni. Így például a következő folyton nőző paradicsomfajtákat, amelyek fűtetlen fólia alatt és szabad földben is ígértek: *Armador*, nagyon korai minősítésű, igen korai a *Cindel* és a *Counter* nevű fajta, közepes kései a *Myrto*. Befőzésre pedig érdemesebb egyszerre érő (ipari) fajtát választani, az elfoglaltságunkat is figyelembe véve, az időpontot időzítve. Ezeket az ipari fajtákat szabad földbe célszerű vetni április közepe táján, fészkenként 3-4 szem maggal, s flakonburával takarni a kis növények első lombleveles fejlettségi állapotáig. A hónap vége felé 10 Celsius-fok fölötti hőmérséklet fölött és szélcsendes időben elvégezhetjük az első télvégi lemosó permetezést Bordói l+K két százalékos oldatával, majd pedig, ha az már rászáradt a növényre, akkor az *Agrol* elnevezésű vegyszer előírt hígítású oldatával permetezünk.

Cs. Nagy László

JOGBIZTONSÁG, Ó...

Ha egy szám után két meghatározás található, az első a vízszintes.

MEGHATÁROZÁSOK: 1. Étienne Rey francia író gondolatának első része. – A gondolat második, befejező része. 2. Diákoskodik. 3. Idős. 4. Német tanács! 5. Vércsatorna. 6. A dinamit feltalálója (Alfred, 1833–96). 7. Belga folyó. 8. Okos. 9. Évszak. 10. Párt! 11. Pápai korona. 12. Kapaszkodó növényi hajtás. 13. A címszereplő apósjelöltje Erkel Hunyadi Lászlójában (Miklós). 14. Amerikai pop- és soulénekes (Diana). 15. Brit rockzenész, dalszerző (polgári nevén: Gordon Matthew Sumner). 16. Női név. 17. Színültig. 18. Nyomdai terméket megsemmisít. 19. Olasz város. 20. Költőóriás (Endre, 1877–1918). 21. Zárt hely belső sarka. 22. Hullani kezd a csapadék. 23. Maci ...; Disney-alak. 24. Dies ...; a harag napja. – Eisenhower beceneve. 25. Németország és Luxemburg gépkocsijele. 26. Izraeli légicég. – Korai gyümölcs. 27. Juhászból lett költő, író (István, 1897–1969). 28. Kolumbusz

egyik hajója. 29. A kőolajexportáló országok szervezete. – Nomen est ...; a név intő jel. 30. Görög betű. 31. A kínai himnusz zeneszerzője (Er). 32. Kim Dzsong ...; a népi Korea vezetője. – Síkban vagy térben körülhatárolt forma. 33. A teniszjáték alapegysége. 34. Az egyik szülővel kapcsolatos. 35. Ismeretlen. 36. Ének. 37. Előtag: föld. 38. Tempus. – Kortyolnivaló. 39. Zene-dráma. 40. Román festő- és rajzművész (Teodor, 1831–91). 41. Világos angol sör. 42. Gépkocsival közlekedő személy. 43. ...-Ude; a burját főváros. 44. Hím sertés. 45. Az Elveszett Paradicsom költője (John). 46. Fércműveket tömegével készít. 47. Kikötőváros Honsú szigetén. 48. Atlaszkötésű selyemszövet. 49. Kínai hossz mérték. 50. Rombadölt iráni város. – Vientiane lakója. 51. Libanoni síta szervezet. 52. Nobel-díjas angol fizikus (Nevill Francis, 1905–96). 53. Srí ...; Ceylon. – Csokonai mészája. 54. Brazília szövetségi terület. 55. Francia társadalomkutató, bölcselő volt (Raymond). – Sorsbona, nihil ...; jó szerencse, semmi más (a költő Zrínyi Miklós jelmondata). 56. A mangán vegyjele. – Mely időtől fogva. 57. Háromtagú együttes. 58. Sze-

cessziós üvegfestő (Miksa). 59. Csodálat. 60. Hangoskodik a kutya. 61. Ön, németül (SIE). – Ismeretág. 62. „Jót, s ...!” (Kazinczy). 63. Dunakeszihez csatolt község lakója. – Zenei hang. 64. Jobb ma egy veréb, mint holnap ez! 65. Fővárosi sportegyesület. 66. Diagonális. 67. Fejetlen jós! 68. Verlainne személyneve. 69. A pincébe. 70. Francia filmszínész, rendező (Jacques, 1908–82.). 71. Elismerésre méltó.

Horváth Imre

A 9. lapszámunkban megjelent rejtvény helyes megfejtése: *Az, aki a bajban elhagyja a népet, akarva-akaratlanul ellencékivé válik.*

Nyertesek: Nagy Istvánné (Zengővárkony), Tóth Ferenc (Jobbágyi), Bíró Imre (Budapest). Könyvnyereményeiket postán küldjük el.

E heti feladványunk helyes megfejtését 2005. március 29-ig lehet beküldeni a szerkesztőség címére (1082 Budapest, Baross u. 61.).

1	2	3	4	V	5	6	7	8	L	9	10	11	12	E
13					14					15				
16					17		18			19			20	
21					22		23					24		
25					26				27			28		N
A					29				30			31		32
33	34					35	36			37			38	
39						40		41			42	43		
44						45	46				47		48	
49						50					51	52		G
Á						53				54				56
57	58									59				61
62						63					64	65		
66						67				68				70
K									N				71	E

Az erdő faanyagot termel, s javítja a mikroklímát

Beszélgetés az Állami Erdészeti Szolgálat kecskeméti igazgatójával

„Száz göbbedő odvas falunkba / homokot kötözni magunkba / ákácok, vígzázzunk magunkra! – / az úri szélben ez a földadat” – írja József Attila. Az ákácokat említi, amelyekből az alföldi erdőkben a fenyő mellett rengeteg található. Gyönyörű látványt nyújt a nyár és a tölgy is. Különösen tavasztól késő őszig tisztítják a poros levegőt és csodálatos színekben pompáznak akkor, ha megfelelően ápolják, gondozzák az erdőket. Erről, vagyis az Állami Erdészeti Szolgálat Kecskeméti Igazgatóságának működéséről, feladatairól, mindennapi tevékenységéről Spiegel János igazgatóval beszélgettünk.

– Hány igazgatóság működik az országban, mikor jöttek létre, s kihez tartoznak?

– Az erdészeti igazgatás feladatait a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium fennhatósága alá tartozó Állami Erdészeti Szolgálat tíz területi igazgatósága látja el. Ezeknek az intézményeknek a kialakítását elsősorban az erdők elhelyezkedése határozta meg. A Dunántúlon sok erdő van, ott öt igazgatóság működik: Szombathelyen, Pécsen, Zalaegerszegen, Kaposváron és Veszprémben. Egy Pesten, valamint az Észak-középhegységben, az Alföldön Debrecenben és Kecskeméten látja el feladatát igazgatóság. Az intézmények jogelődjét 1879-től működnek. Az erdőfelügyelőségek neve többször változott, de a munkájuk tartalma azonos maradt. A kecskeméti igazgatósághoz három megye: Bács-Kiskun, Békés és Csongrád tartozik. Bács-Kiskun annyiban különleges, hogy noha a Gemenc Rt. központja Baján van, de az állami erdőgazdaság területének túlnyomó része Tolna és Baranya megyében található, s az Rt. felügyeletét a pécsi igazgatóság látja el.

– Kik tartoznak a kecskeméti igazgatósághoz?

– A Kiskunsági Erdészeti és Faipari Rt-t és a Délalföldi Erdészeti Rt-t felügyeljük. Az utóbbi cégnek Szegeden van a központja, s ők a Csongrád és Békés megyei állami erdők zömének gazdálkodói, kezelői. A régióban az erdők 51 százaléka magán, 48 százaléka állami és egy százaléka közösségi tulajdonban van. Annak idején sok erdő termelősövetkezethez tartozott, s ezek jelenleg száz százaléka magántulajdonban vannak. A regisztrált erdőgazdálkodók száma 3800, vagyis ennyi személy vagy szervezet gazdálkodását felügyeljük.

– Hány hektárt?

– Kétszázhatvanháromezer hektár erdő. Ennek a területnek mintegy tíz százaléka olyan erdő, amelynek ugyan van tulajdonosa, de gazdálkodója nincs. A privatizációs eljárások eredményeképpen, különösen a részaránykiadások nyomán alakult ki az a helyzet, hogy a

gyöngye adottságú erdőterületek oszlatlan közös tulajdonba kerültek. A tulajdonosok jelentős része már elhunyt vagy nem lelhető fel. E területek kezelése nincs megoldva. A kétszázhatvanháromezer hektár úgy oszlik meg, hogy Bács-Kiskunban 156 ezer, Békésben 24 ezer, Csongrád megyében 33 ezer hektár erdő van. Bács-Kiskunban az erdők aránya 19 százalék, Békésben mindössze 4,3 százalék (ez utóbbi az ország legkevesebbé erdővel rendelkező megyéje), Csongrádban 7,7 százalékot tartunk számon, s e szempontból a rangsorban hátul kullog, a gyengén erdővel rendelkező megyék közé tartozik. Az igazgatóság működési területén fajokösszetétel nézve legtöbb a fenyő, aztán következik az akác, a nyár, a tölgy. Az alföldi erdők zömét ezek a fajok alkotják.

– Milyen feladatai vannak az igazgatóságnak?

– Tevékenységünknek két fő területe van: az erdőtervezés és az erdőfelügyelet. Az erdőtervezés szakmailag az erdőgazdálkodás kereteit tíz évre határozza meg. Ezek pontosan előírják, hogy melyik erdőterület faállományát lehet kitermelni, milyen nevelővágásokat kell

elvégezni, milyen fajokkal lehet felújítani a kivágott erdők helyét. Az erdőtervezés az igazgatóság készíti. És itt említem meg az egyik legfontosabb feladatunkat, nevezetesen az erdőtervezés betartását, egyebek között a fakitermelések engedélyezését, az erdőfelújítások elvégzésének ellenőrzését, az erdőgazdálkodók nyilvántartásba vételét, az erdészeti támogatások odaítélését és folyósítását, valamint a felhasználások ellenőrzését és még hosszan lehetne sorolni a tennivalóinkat.

– Az erdő tisztítja a levegőt, ahol remek turrákat lehet tenni, vagyis egészséges környezetben a szabad idő eltöltésére kiválóan alkalmas, mégis mi az elsődleges funkciója?

– Az erdőterv tartalmazza az erdők rendeltetését is. Az itteni erdők 74 százalékának gazdasági rendeltetése van, vagyis a faanyag termelése, de ezek egyben a védőfunkciókat is elvégzik, tehát például javítják a mikroklímát, kiszűrik a levegő-

ből a port, védik a talajt a deflációtól, vagyis a szél eróziós hatásától, védik a víznyerő helyeket, a vízbázisokat, élőhelyet adnak a vadászható vadfajoknak, a védett állatoknak. A 26 százalék erdő pedig az előbb felsorolt védőfunkciókat látja el elsősorban.

– Fáj az emberek szíve, ha látják, hogy az erdőben vágják, fűrészelik a fákat. A kecskeméti igazgatóság területén sem kímélik a törzseket, ágakat, lombokat?

– Jó a kérdés, de ezt azok tessék fel, akik a szakmánkhöz nem értnek, vagyis nincsenek tisztában ezzel a tevékenységgel. Igazgatóságunk területén évente átlagosan kétezerkilencszáz hektáron történik a vágás-érett faállomány kitermelése. Mintegy hétezer hektár erdőterületen végzünk nevelővágást az erdőgazdálkodók. A jövő év faállomány érdekében tisztítanak, gyérítnek, vagyis kivágják azokat a fákat, amelyeket kitermelnek. Évente körülbelül bruttó 680 ezer köbméter fát termelnek ki. Ennek természetesen hasznosítható hányada mintegy 80 százalék. Kétezerkilencszáz hektáron felújítják az erdőket, s ennek két módja van. A természetes, ami a természetben a sarjzatot jelenti, vagyis amikor a kivágott fák gyökerei kihajtanak és ebből lehet az új erdőt nevelni. Erre az akác és a hazai nyárfák alkalmasak. A másik módszer a mesterséges, amikor többnyire teljes talajelőkészítés után kerül sor a csemeték elültetésére. Évente átlagosan kétezer hektáron telepítenek új erdőt szántó, gyepek, felhagyott gyümölcsös helyén.

– Önerőből végzik vagy kapnak támogatást?

– Az új telepítéshez jelentős állami támogatás vehető igénybe és az ideitől lehetőség nyílik az EU-s támogatások igénybevételére is. Ennek keretében nemcsak a felmerülő költségeket, hanem az úgynevezett jövedelempótló-támogatás formájában az erdősisítést is megkapja az erdőtelepítő.

– Hányan dolgoznak a kecskeméti igazgatóságon?

– Negyvenöt, többségében erdőmérnökök, de van informatikus, gazdasági szakember is.

* * *

Miután befejeztük a beszélgetést, Spiegel János igazgató kikísért, s közben megjegyezte, hogy több lényeges dologról nem tett említést, pedig jelentős. Fontosnak tartják az erdőgazdálkodás mellett az erdő közjóléti szerepének biztosítását is. A társadalmi igények kielégítésére az Állami Erdészeti Szolgálat évtizedeken át kiemelt figyelmet fordított, kezdeményezésükkel és támogatásukkal olyan beruházások sorra valósult meg, amelyek pihenési, sportolási és oktatási funkciókkal az ember és az erdő kapcsolatát hivatott szorosabbá fűzni.

Az említett létesítmények mellett elsősorban az ifjúságot hívják a természetbe a sportpályák, rönkvárak, erdei játszótérek, túrautak és pihenőparkok.

Tarnai László

„Azoknak írok, akik gyalog járnak”

„Az utolsó töltény” – ez a címe Moldova György önéletrajzi könyvének, melynek harmadik kötetét március 11-én mutatta be az író a Batthyány téri Angelika presszóban, s amelyből A Szabadság is közölt részleteket korábbi számainkban.

A könyvbemutató lényegében egy baráti beszélgetés. A hangulat kitűnő, hiszen Moldova György különleges egyéniség lévén, szinte minden szituációnak és gondolatnak azonnal megtalálja a lényegét – s ezzel együtt, persze a fonák oldalát is. Imponálóan őszinte, mint mindig, és nem kímél senkit és semmit. Felszínre kerül újra a régi asszír átok: „Dicsérjen meg téged a Moldova!”

Mindezek ellenére nagyon is komoly dolgokról van itt szó, ezen a könyvbemutatóon. Amikor elhangzik az első kérdés: *hogy érti azt a megjegyzését az író, hogy „aki gyalog jár, az gyalog is gondolkodik?”* – erre Moldova György minden tréfát félretéve így válaszol:

– Ez roppant egyszerű. Én azoknak írok, akik gyalog járnak. Csak nézzünk körül! A metrón is tele van emberekkel, és az összes tömegközlekedési eszköz. Mert bizony van egy olyan jelentős réteg ma Magyarországon, amely mindig is gyalogos volt, és gyalogos is maradt. Én az ő dolgaikat vállaltam föl, s arról írok, ahogyan ők látják a világot. Így tehát én is a „gyalog járó emberekhez” tartozom. Ők megtisztelnek engem azzal, hogy közülük valónak éreznék. És én is tisztetem őket. Az élni akarásukat, a szívósságukat, a büszkeségüket. Ezek az emberek soha senkitől nem kértek semmit. Láttam őket nyomorban elpusztulni anélkül, hogy bárkitől, bármit is lejmoltak volna. Ők a legjobb embertípus. A magyar ember, származásra való tekintet nélkül, ha tisztességes, az nem tarhás. Az nem könyörög adományokért. Az inkább megdöglök, de nem alázódik meg! Ezt a tulajdonságát tisztetem benne a legjobban. És boldog vagyok, hogy közéjük tartozom...

De térjünk vissza konkrétan a könyvre! Moldovának ebben az új művében mindenki ott van, aki valaha is valamilyen szerepet játszott az író életében. Ki a teljes nevén szerepel, de van olyan is, akinek csak a neve kezdőbetűi vannak leírva. Főleg az olyanoké, akik nem igazán szimpatikusak. A következő olvasói kérdés is ezekkel az emberekkel kapcsolatos:

– *Miért van az, hogy az író bizonyos emberekhez rendkívül ragaszkodik, míg másokkal komolyan összeveszik? Mitől függ ez? Hogyan dönti el az író, hogy milyen viszonya lesz az emberekkel?*

– Nem igazán az a fontos, hogy tett-e velem szemben valamit az a bizonyos ember vagy sem. Hanem inkább az, hogy milyen a közösséghez való viszonya. Ahhoz a közösséghez, amelyhez tartozunk. Mert számomra az az ember a legnagyobb bűnös, aki a közösség, a „csapat” ellen vét – mondja Moldova.

Aztán egy váratlan fordulat szövegbe kerül az ügynökhistoria, és az ügynökhistoria kérdése is. Megjegyezzük, hogy ez egy olyan téma, amiről igazán írhatna Moldova György is.

– *Am az író megrázza fejét:*

– Ugyan! Kit érdekel? Nagyobb bajok vannak az országban, mint ez! Például a nyomor és a politikai élet zűrzavara. Sokszor már nem is tudni, ki hová tartozik. Pedig a dolog egyszerű. A politikai hovatartozást lényegében az határozza meg, hogy kinek milyen a viszonya a vagyonhoz és a termelőeszközökhöz. Akiknek a kezükben vannak a termelőeszközök s a vagyon, azok jobboldaliak. Nevezhetik magukat aminek akarják, akkor is jobboldaliak. Aki pedig azokért áll ki, akik ennek a társadalmi berendezkedésnek

Gyönyörű könyvek – verskedvelőknek

A szép kiállítású albumok kiadója, az Officina '96 három kisméretű (120 x 115 mm-es), aranyfűzős, ajándékozásra rendkívül alkalmas könyvvel lepte meg olvasóit.

A Szeretlek, kedvesem szerelmes versek gyűjteménye, széles látókörű, sajátos válogatás eredménye. Az eddigi, hasonló rendeltetésű kötetektől eltérően nem a bibliai, ógörög és latin költők verseivel indítja kötetét,

hanem magyar szerelmes népdalokkal kezdi: *Balassi, Rimay, Zrínyi, Amade s Csokonai* után sorra veszi a XIX. század magyar költőinek remekait, s tovább halad *Adyval*, valamint a XX. század többi halhatatlan nagyjaival; majd „napjaink” verselőivel fejezi be kötetét. Népdalok és hetven költő százhatvanhat verse 307 oldalon. A válogatásról (bekerültek, kihagyottak) és az arányokról vitatkozhatnánk *Erki Edit*tel, a szerkesztővel – de ő már fél éve eltávozott körünkől.

A *Gyönyörű gyönyörök* (ugyanígy Erki Edit válogatása) erotikus versek gyűjteménye. *Babits Mihály* Erato című, hasonló jellegű könyve 1921-ben ötszáz számozott példányban jelent meg Bécsben, a Hellas kiadónál, a rendkívül

kötet.

A budapesti Officina Kiadó 1947-ben két nyelvű kiadásban tette közzé; 1969-ben a Novák Kiadó Bécsben jelentette meg, *Zichy Mihály* illusztrációival. *Borsos Miklós* rajzaival a Szépirodalmi Könyvkiadó többször is megjelentette (például 1973-ban).

Erki Edit húsznál is több verset „átvesz” *Babits* Erató-jából – némelyeket más fordítással. A 138 versből 65 magyar eredetű, még ha *Janus Pannónius* latinul is írta verseit, s öt névtelen magyar, három pedig magyar protestáns diákdal. Az utolsó 160 oldal szinte kizárólag hazai „termés”.

A *Magyar idézetek* könyve ugyan nem versebe szedett bölcsességek gyűjteménye, ám el nem maradhat, mert „ő” har-

a vesztesei, azok a baloldaliak. És ezek közé tartozom én is.

Ezek után, ha már a baloldaliságról van szó, A Szabadság munkatársa tette föl kérdését, mely így hangzott:

– Ebben a most megjelenő könyvében leírja, hogy volt az életének olyan szakasza is, amikor úgy érezte, hogy el kell mennie nehéz fizikai munkát végezni. Hetekig a legkeményebb munkások között élni, hogy mintegy „a tisztítótűzőn áthaladva, visszanyerje korábban eltorzult arányérképét az élet dolgainak megítélésében”. A kérdésem ezzel kapcsolatban az, hogy ez a fajta úgymond megítélés ajánlható-e más szociálisan érzékeny értelmiségiek is, vagy pedig csak a maga egyéni tisztítótűze volt?

– A mai magyar értelmiségi általában már nem igazán kapható erre a dologra – mondja az író. – Mert sokkal kényelmesebb otthon élni, s fölvennie x alapítványtól, z párttól a támogatást, a pénzt, mint kimenni az emberek közé, és kínlódni velük együtt a mindennapok valóságában. Ők bizony már nem mérhető azzal a mércével, mint tesszem azt, Tolsztojt. Mert ami hasznos ki lehet hozni a hivatásukból, azt kihozzák, de semmi többet. Nem a tehetségüket vitatom, ne értsenek félre, de hogy a nép ennyire elszakított attól, hogy olvasson, és művelődjön, ebben bizony nagy szerepe van ennek a mai magyar értelmiségnek is. **Fort András**

madik, idősebb testvére ennek az arannyal metszett „triumvirátusnak”. Idősebb, mert a legtestesebb (560 oldal); és idősebb úgy is, mint egy régóta forgatott, többször is megjelentetett antológia. Az én korosztályom még *Vajthó László* professor gyűjteményéből szemelgetett. *Erki Edit* kvadrát könyve keresettségére jellemző, hogy e gyönyörűséges kiadás immár a hetedik – átdolgozott és bővített – megjelenítése. Az éppen talált „aktuális” idézetek fellelését segíti, hogy *témák szerint* csoportosítva jelennek meg. Itt húsz rokonértelmű témakörben szinte minden fogalomra találunk megfelelőt, a hittől a korszellemig, a magyarságtól Európáig, a hatalomtól a demokráciáig, sajtószabadságig.

A *Névtelen* imponálóan sok személyt mutat Ábrányitól Zsigmond királyig, azt is élénk tárva, hogy egy-egy író, közember bölcs mondatait hány helyen is keressük. Többen húszat meghaladó jelenléttel vezetnek, ám *Széchenyi István*, „a legnagyobb magyar” negyvenhárom „szerepel”. E 161 főt felsorakoztatunk névsorban bőven találkozunk élő kortársainkkal is. (*Officina '96 Kiadó Budapest, 2004.*)

Frideczky Frigyes

Összevont taggyűlés a VI. kerületben

A Munkáspárt fővárosi VI. kerületi szervezete 2005. március 8-án összevont taggyűlést tartott. A taggyűlésen részt vett Karacs Lajosné, a Munkáspárt alelnöke, aki tájékoztatást adott a Munkáspárt választási felkészüléséről, valamint a választási alaphoz történő pénzügyítés fontosságáról.

A napirend vitája során *Kardos Péter* szembekerült kerületi párttagságunk nagy részével abban a témában, hogy a Munkáspárt nem hajlandó az MSZP-vel együttműködni. Véleménye szerint a Munkáspártnak teljesen el kell határolódnia a Fidesztől, és az MSZP bírálataival mi a Fidesz malmára hajtjuk a vizet. *Rimóci* elvtárs erre úgy reagált: „aki nem hajlandó velünk együtt dolgozni, az ne adjon tanácsot. Vitakozni szabad, de arra kell törekednünk, hogy holnapután is egymás szemébe tudjunk nézni. A Központi Bizottság bírálói azt akarják, hogy széttzilalódjon a párt!”

Erdei elvtárs véleménye a következő volt: „az MSZP szét-

verte az országot, ellopták az ország vagyonát, a Munkáspártot is meg akarják semmisíteni!” Több olyan elvtárral beszélte, akik velünk vannak, de egyszerűen azt mondják, hogy nem foglalkoznak tovább a Munkáspárttal, mert a Munkáspárt a Fideszt támogatja. Ezek a beszédek mind az MSZP-s tagoktól jönnek, akik szét akarják venni a Munkáspártot. Az MSZP-nek a Munkáspártra csak a választásoknál van szüksége.

Szatmári elvtársnő elmondta: „Nem lehet együttműködni valakivel, ha az visszatartja az együttműködést. Miért nem támogat minket például a MEASZ, akik végigharcoltak a II. vilá-

háborút? Ha a MEASZ szembenáll velünk, akkor miért mondjátok, hogy mi nem közledeünk”. „Pártunk feladata most, hogy a választásra koncentráljunk, de ez nagyon nehéz dolog, ha több oldalról támadják a Munkáspártot – még belülről is.”

Kerületünk párttagsága megértette a választásra való felkészülés és a pénzügyítés célját, ezt bizonyítja, hogy tagjaink közül hárman a taggyűlés időpontjáig beléptek az Ezres Klub tagjai sorába, illetve március 9-én befizettünk a KB pénztárába 40 000 forintot.

A pénzügyítési akciónk lelke *dr. Szatmári Miklósné*, aki tagja az Ezres Klubnak is, és pártcsoportjával kerületünkben elsőként számolt el az eladott támogatói jegyek összegével.

Taggyűlésünk harmadik napirendjeként *Benczekovits Lajos* virággal köszöntötte kerületünk nőtagjait. **B. A.**

Emlékezünk!

Tanácsköztársaság Magyarországon

Európát megrendítette az első világháború. Birodalmak omlottak össze, kontinensünk új arcot kapott. A négy évig tartó hadviselés kimerítette a szemben állók erejét, tartalékait. A nagy veresésség, az életkörülmények látványos romlása kiszabadította a palackból a lázadás szellemét. Felszínre kerültek a már korábban feszítő, társadalmi, nemzetiségi ellentétek.

Magyarországon a rendezetlen földkérdés mobilizálta a parasztságot, az etnikai diszkrimináció szembefordította a „kisebbségeket” az uralkodó nemzettel, az ipari munkásság a tőkés kizsákmányolás ellen lépett fel. Ezeket tetézte az osztrákoktól való elszakadás igénye. Az őszirózsás forradalom nem tudta megoldani a felvetődött kérdések nagy részét, ezért a dolgozók a proletárforradalomba vetették minden bizodalmaikat. („Cselekedjünk orosz módra!”)

Létrejött a Kommunista Magyarországi Pártja, mely forradalmi tudatot adott az ösztönösen elégedetlenkedő tömegeknek. 1919. március 21-én a gyümölcs beérte: hatalomra került a munkásosztály. A proletárdiktatúra létrejöttét nem kísérte leküzdhetetlen ellenállás, mert a háborús vereség szétzilálta a Tisza István-i uralkodó osztályokat, a kis- és középrétegeket pedig 1918-ban megbénította a kétfrontos harc, melyet folytatniuk kellett egyrészt az ellenforradalommal, másrészt az egyre többet akaró kizsákmányoló néppel szemben.

A *Kun Bélák* által vezetett forradalom a szocializmus építésének útjára vitte az országot. Az új államgépezet sorra hozta az ügyet szolgáló intézkedéseket: a gazdaságpolitikai, szoci-

ális és kulturális vívmányok ízelítőit adtak, milyen irányt vesz a fejlődés a kommunista irányítása alatt. A kísérlet nem volt mentes illúzióktól, forradalmi romantikától, s a vezetőök tapasztalatlanságából adódó hibáktól. Gyengítette a gazdaságot a gyorsított szocializálás, szűkítette a hatalom tömegbázisát az elmulasztott földosztás, a párt szerepének összetételének alakulása. Mindez az első hetekben még nem gyakorolt kedvezőtlen hatást a lakosság hangulatára, de amikor a katonai helyzet egyre rosszabbra fordult, felszínre tört az elégedetlenség. A közelgő dráma kibontakozásában nagy szerepet játszott a belső ellenforradalom bomlasztó tevékenysége és a szociáldemokraták egy részének aknamunkája.

A nemzetközi burzsoázia, a nagy októberi forradalom győzelme után megretent egy kommunista láncreakcióitól, ezért rászánta magát a katonai megoldásokra. Az antant túlereje végül is legyőzte a magyar Ta-

nácsköztársaságot. 1919. augusztus 1-jén lemondott a Forradalmi Kormányzótanács és megindult a tőkés rendszer kegyetlen restaurációja.

Horthyék véres fehérterrorjáról kevés szó esik manapság, amikor csaknem 5000 embert gyilkoltak meg kíméletlen módszerekkel. A vérben született horthysta fasisztoid rendszer népellenes hadműveletről igyekeznek elterelni a figyelmet a Kun Béla vezette proletárdiktatúra borzalmairól költött történelemhamisító legendákkal. Amíg a fővezér admirális pribékjei sok ezer embert – baloldaliakat és zsidókat – pusztítottak el, a magyar munkáshatalom 133 napja alatt – háborús helyzetben – kerekítve hatszáz köztörvényes és aktív ellenforradalmárt végeztek ki. Soha nem bocsátják meg a munkásságnak, hogy kezelt emelt a tőkés magántulajdonra. Ez a Tanácsköztársaság legfőbb bűne, ezért zúdítják rá a képtelenebbnél képtelenebb rágalmakat.

Az öntudatos munkásság antikapitalista harca során erő merít az 1919-es nagy idők vezetőinek és egyszerű hőseinek forradalmi küzdelmeiből.

H. S.

Helyesbítés

A Szabadság múlt heti, március 11-ei számában a *Megkezdődött a választási munka* című cikkben két leendő képviselő neve helyesen: Vác – Kaldenecker Géza párttag, Gödöllő – Jakócs Gábor tanár.

Az érintettektől elnézést kérünk!

A fiatalabbak is kedvelik a városi könyvtárat

Száz éve született

József Attila

„A ferencvárosi mosonó fia immáron a világirodalom óriása. Születésnapja – április tizenegyediké – évtizedek óta a magyar líra ünnepének számít.”

A költő diákéveit Makón töltötte

Sorolni lehetne azokat a makói cégeket, intézményeket, amelyek József Attila nevét viselik, de közülük a termelőszövetkezet megszűnt, a kultúrházat hagyományokká alakították. Jelenleg a nagy költő nevét viseli a múzeum, a gimnázium és a könyvtár. Mátó Erzsébettel, a központban található József Attila Városi Könyvtár igazgatójával az intézmény létrejöttéről, működéséről, mindennapi tevékenységéről beszélgettünk.

– Mikor nyitotta ki kapuját a makói könyvtár és mióta viseli József Attila nevét?

– Harmincnégy évvel ezelőtt jött létre a könyvtár, amely akkor városi-járási intézményként működött, de a járáskor megszűntek. A tanács adta a József Attila nevet, s tartotta fent a könyvtárat, amely jelenleg az önkormányzathoz tartozik. Több mint negyedszázaddal ezelőtt a működésben némi változás történt, mert helyhiány miatt innen a gyermekkönyvtár elköltözött az akkori úttörőházba, amely aztán megszűnt, s most úgy hívják, hogy a régi városháza épülete. A gyermekkönyvtár ott funkcionál, de változatlanul hozzánk tartozik.

– Hányan látogatják a könyvtárat, s milyen szolgáltatást kapnak?

– Háromezer-nyolcszáznyolcvan beiratkozott olvasónk van, közülük ezer tizenhárom év alatti. Éves szinten közel nyolcvanezeren jönnek a könyvtárba. Hívtetőz kötet könyv, ezernyelcszáz bekötött folyóirat, több mint háromezer hangzóanyag, vagyis régi lemezek, illetve zenei CD-k, ezenkívül háromszázötven CD-ROM és közel kétszáz hangos könyv közül lehet kölcsönözni, illetve helyben használni az érdeklődés szerint. Sokan felkeresik az olvasótermet, a kézikönyvtárat, ami egyben a számítógépes olvasóterem is. Az olvasók rendelkezésére áll kilenc számítógép, ebből kettő e-Magyarország pontként működik, s ez azt jelenti, hogy könyvtári regisztráció nélkül is bárki igénybe veheti. Nem kell könyvtári tagság hozzá, bejöhettek, használhatják, elküldhetnek levelet, kereshetnek valamilyen információt. Évente mintegy tizenöt ezren veszik igénybe a könyvtár számítógépeit. Két éve rendszeresen internet-folyamatok szervezzük a lakosság részére. Ezek népszerűek és ezt a szolgáltatást nyugdíjasok is igénybe veszik, s közülük sokan visszatérő látogatók.

– Milyen programjai vannak a könyvtárnak?

– Saját szervezésben évente hetven-nyolcvan rendezvényt tartunk, elsősorban irodalmi esteket, ismeretterjesztő előadásokat, és három heti rendszerességgel képzőművészeti kiállításokat az olvasóterem egyik részében. Saját rezidenciáján a gyermekkönyvtár vetélkedőket, könyvtárhasználati órákat és kézműves foglalkozásokat tart az érdeklődőknek. Népszerű a júliusban rendezett nyári játszótér, amelyen több mint ezer gyerek vesz részt. Ezenkívül több civil szervezet tagjai is rendszeresen találkoznak a könyvtárban, így a Szírbik Miklós Társaság, vagyis a helytörténeti kutatásokkal foglalkozó csoport, s a Marosvidék Baráti Társaság, amely a *Marosvidék* című helytörténeti folyóiratot jelenteti meg.

– A könyvtár épületének elejét feldúlolták, mikorra várható a felújítása?

– Régi az épület, teljes rekonstrukcióra szorul. A városi önkormányzat állami címzett támogatásra pá-

lyázik a közel egymilliárd forintos beruházás megvalósítására. A terveket *Makovecz Imre* írodója készítette, amely szerint a jelenlegi helyén épülne fel az új kétszintes intézmény, s ennek emeletére kerülne a gyermekkönyvtár, egy 160 négyzetméteres kiállítóterem és körülbelül ugyanakkora előadóterem. Az építkezés várhatóan egy évig tartana, de addig a könyvtár egy másik épületben zavartalanul működne.

– József Attila melyik költeményéhez vonzódik a legjobban?

– Kitágítom a kört, pedig mások nevében soha nem nyilatkozom, de megítélésem szerint nekünk makóiaknak az 1923-ban írt *Elköszönő szelíd szavak* című verse a leginkább megragadó. A gimnázium VII. és VIII. osztályának elvégzése után magánvizsgát tett József Attila, s bizonyítványával a zsebében búcsúzott városunktól, ahol *Juhász Gyula* előszavával első verseskötetete, a *Szépség koldusa* megjelent.

Tarnai László

Elköszönő szelíd szavak

Már elhagyom tizenhét évemet,
Már elhagyom e kis vidéki várost
S a születésnap kurta korszakjában
Mint búcsúzó cigány a faluvégen
Még egy nótát is muzsikálok már most
Hogy elhagyom tizenhét évemet.

Utas fiúnak szép, komoly anyám,
Az iskola is ad talán pogácsát.
Hisz tudja, majd a legjobb fia voltam,
Csak szőke szerettem, a líra rosszá
Bódított; és hogy mámorából váltsák,
Nincsen szeggy csók – ugye, komoly anyám?

A félénk és komolykodó fiú
Szép temetőben, a szívemben porlad;
(Az élő harcos hő, de vén, komor bölcs)
A gyermeket rossz, céda cimborái,
Korán vitték az emberek a bornak.
S a keserűség elvitt, jó fiú.

Új és paraszti füttyként indulok
S ünnepnapoknak színes templomormán
Talan az első versek napugára,
Talan az első egyetlen leányzemem
(Mindegy) a legszebb és örök ragyog rám,
Ki új, paraszti füttyként indulok.

Van itt még néhány jó, idős komám,
Ölő csöndejé néhány öreg háznak:
Szeretlek, mint az álmódó a méhest.
Ó, itt a nyugalom zenél fülünkben
Ha estéknél békák harmónikáznak.
Nagyon szeretlek néhány jó komám.

S már elhagyom tizenhét évemet,
E kis vidéki várost elhagyom már.
Mert menni kell és én már meg se kérдем,
Hogy többet ér-e a rideg öröklét,
Az egész világ kicsi városomnál.
Csak elhagyom tizenhét évemet.

1923. április 11.

VASAS-EZREDDVÉG ZENÉS-IRODALMI ESTEK

A Vasas Szakszervezeti Szövetség Székházának dísztermében
(1086 Budapest, Magdolna u. 5-7.)
2005. március 25-én 17 órai kezdettel

„ÖRDÖGGOLYÓ”

Zenés, irodalmi est *Szepes Erika*
három új könyvének bemutatásával

Közreműködnek:

Kassai Franciska előadóművész, *Szepes Erika* irodalomtörténész,
Hegedűs Valér zongoraművész,
Papp János, Kazinczy-díjas színművész.

Házigazda:

Baranyi Ferenc, József Attila-díjas költő, műfordító.
A műsor támogatója a Vasas Szakszervezeti Szövetség
Belépőjegyek az Ezredvég kerületi aktivistáinál és a Vasas
Központi Könyvtár Alapítványánál (VIII., Magdolna u. 5-7.),
valamint a helyszínen kaphatók!
A jegyek ára egységesen 200 Ft.

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívjuk Önt és kedves családját a Tanácsköztársaság kikiáltásának évfordulóján, 2005. március 21-én (hétfőn) 16 órakor tartandó megemlékezésre és koszorúzásra a IV. kerület, Váci út és Árpád út találkozásánál lévő Tanácsköztársasági emlékműhöz. (Megközelíthető a piros 96-os és 104-es autóbusszal, illetve az M3 metró Újpest-Városházkapu megállótól 5 perc sétával.) Megemlékező beszédet mond *Thürmer Gyula*.

A Munkáspárt újpesti szervezete

A Szabadság

A Munkáspárt központi politikai hetilapja
Felelős szerkesztő: Szabados Judit
Szerkesztőség: 1082 Budapest VIII., Baross utca 61.
Telefon: 313-5420 (közvetlen); 334-1509/22 m. Telefax: 313-5423
Lapterjesztés: Szigeti Endréné, tel.: 334-1509/23 m.
A Szabadság e-mail címe: mp400@axelero.hu
Kiadja: a Progressio Kft., a kiadásért felelős: Vajda János igazgató
ISSN 0865-5146
Terjesztő: a Budapesti és a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt.,
valamint az alternatív lapterjesztők
Előfizetési díj: egy évre 5520 Ft, fél évre 2760 Ft,
negyedévre 1380 Ft, egy hónapra 460 Ft
Előfizethető a hírlapkiadóknál, a Hírlapelőfizetési Irodában
(Helir 1900),
a Magyar Posta kerületi hírlapüzletági ügyfélszolgálati irodáiban,
vidéken a postahivatalokban.
Szedés, tördelés: Progressio Kft.
Nyomtatás: Apolló Kft. 1165 Budapest, Zsemlekes út 25.
Felelős vezető: Mózes Ferenc ügyvezető igazgató